

Success for All

N E D E R L A N D

Leerkrachthandleiding Plus Fictief

Les 1 - 20 : 'Gozert'

Inhoudsopgave

Overzicht 'Gozert' – Pieter Koolwijk.....	5
OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 1-5.....	7
Les 1.....	8
Les 2.....	12
Les 3.....	14
Les 4.....	16
Les 5.....	18
OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 6-10.....	21
Les 6.....	22
Les 7.....	24
Les 8.....	26
Les 9.....	28
Les 10.....	30
OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 11-15.....	33
Les 11.....	34
Les 12.....	36
Les 13.....	38
Les 14.....	40
Les 15.....	42
OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 16-20.....	45
Les 16.....	46
Les 17.....	48
Les 18.....	50
Les 19.....	52
Les 20.....	54
Antwoorden teamboekje	56
Antwoorden toetsen	67

Overzicht 'Gozert' – Pieter Koolwijk

Les	1-5	6-10
Bladzijde	blz. 7 t/m 68	blz. 69 t/m 128
Woorden van de week	iemands spoor volgen (uitdr.) uitproesten (proestte uit) fata morgana	angstvallig wegkwijnen onnozel
Lezen en team-opdrachten	<p>Woorden van de week: Betekenenissen opzoeken in het (spreek)woordenboek. Teamwoordenboek aanvullen.</p> <p>Lezen: <u>Voorspellen:</u> Benoemen welke informatie gebruikt kan worden bij een goede voorspeling en voorspellen wat er gebeurt bij kwartet.</p> <p><u>Verhelderen:</u> In eigen woorden uitleggen wat bedoeld wordt 'allemaal ademden ze de jacht uit', waarom Ties niet vertelt dat Gozert er nog is en waarom Ties tegen zijn moeder zegt dat er geen muis was.</p> <p><u>Samenvatten:</u> Het hoofdstuk 'De grote museumroof' samenvatten.</p>	<p>Woorden van de week: Betekenenissen opzoeken in het (spreek)woordenboek. Teamwoordenboek aanvullen.</p> <p>Lezen: <u>Verhelderen:</u> In eigen woorden uitleggen wat er waarschijnlijk werkelijk gebeurde in 'Superhelden', waarom Ties denkt 'Ik ook met mijn grote mond', waar Ties daadwerkelijk opgesloten zit en wat het betekent dat Ties' moeder alleen maar met haar mond lacht en niet met haar ogen.</p> <p><u>Vraag & antwoord:</u> Uitleggen op welke momenten Gozert 'Missie afbreken' roept en welke dingen anders ziet dan anderen in Huize Hoopvol.</p>
Toets-opdrachten*	<p>Begrijpend lezen: 3 meerkeuzevragen, 2 open vragen</p> <p>Woordenschat: 2 open vragen, 1 betekenisvolle zin, 2 meerkeuzevragen</p>	<p>Begrijpend lezen: 3 meerkeuzevragen, 2 open vragen</p> <p>Woordenschat: 2 open vragen, 1 betekenisvolle zin, 2 meerkeuzevragen</p>
Schrijf-opdrachten**	Een filosofisch gesprek voeren over de vraag 'Wat is normaal?'.	Een plan van aanpak maken voor Huize Hoopvol (deel 1).

***Toets:** Op de vierde dag wordt de toets afgenomen. De toets kent twee onderdelen: begrijpend lezen en woordenschat. De leerlingen maken de toets individueel en de toets wordt daarna gelijk nabesproken. Als meerdere leerlingen het verkeerde antwoord gekozen hebben, is het van belang om de denkstappen nog eens hardop voor te doen en in de week erna extra aandacht aan te besteden via modeling.

****Schrijfopdrachten:** Er kan voor gekozen worden om een schrijfopdracht uit te spreiden over meerdere weken. Maak in dat geval een keuze uit de bovenstaande opdrachten.

Les	11-15	16-20
Bladzijde	blz. 129 t/m 198	blz. 199 t/m 253
Woorden van de week	door merg en been gaan (uitdr.) verpulveren tot overmaat van ramp (uitdr.)	droog kortsluiting bulderen
Lezen en team-opdrachten	<p>Woorden van de week: Betekenissen opzoeken in het (spreek)woordenboek. Teamwoordenboek aanvullen.</p> <p>Lezen: <u>Verhelderen:</u> In eigen woorden uitleggen wat bedoeld wordt met 'Ik had geen tijd om haar spelletjes mee te spelen', wat bedoeld wordt met 'Haar stem klonk nog zoeter dan een glas cola. Maar dan wel met een beetje prik' en waarom Luna Ties meeneemt naar de zombie-afdeling.</p> <p><u>Voorspellen:</u> Voorspellen van wie Ties bezoek krijgt en hoe het bezoekje verloopt en wat Ties zal aantreffen in de zombie-afdeling.</p> <p><u>Vraag & antwoord:</u> Uitleggen hoe Ties' ouders zich bij het bezoek in de eetzaal voelen.</p>	<p>Woorden van de week: Betekenissen opzoeken in het (spreek)woordenboek. Teamwoordenboek aanvullen.</p> <p>Lezen: <u>Verhelderen:</u> In eigen woorden uitleggen wie 'verrader' roept en waarom, waarom Ties denkt dat hij bewijs gevonden heeft voor het bestaan van Gozert en waardoor de moeder van Ties beslist naar hem te luisteren.</p> <p><u>Samenvatten:</u> Het hoofdstuk 'Gewoon' samenvatten.</p> <p><u>Vraag & antwoord:</u> Uitleggen waarom Ties niks zegt als hij aan de telefoon is en wat het betekent dat de kleur uit het gezicht van Ties moeder verdwijnt en waardoor dat komt.</p>
Toets-opdrachten*	<p>Begrijpend lezen: 3 meerkeuzevragen, 2 open vragen</p> <p>Woordenschat: 2 open vragen, 1 betekenisvolle zin, 2 meerkeuzevragen</p>	<p>Begrijpend lezen: 3 meerkeuzevragen, 2 open vragen</p> <p>Woordenschat: 2 open vragen, 1 betekenisvolle zin, 2 meerkeuzevragen</p>
Schrijf-opdrachten	Een plan van aanpak maken voor Huize Hoopvol (deel 2).	Een formele brief schrijven naar de directeur van Huize Hoopvol.

OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 1-5

'Gozert' – Pieter Koolwijk

Ties heeft een probleem. Tenminste... dat vinden de meeste mensen. Ties vindt dat niet: hij heeft een vriend. Gozert. De tofste, leukste, stoerste, coolste vriend die je je kunt voorstellen. Alleen is Ties de enige die Gozert ziet en hoort. En de plannen van Gozert zijn zo fantastisch dat Ties erdoor in moeilijkheden komt... Ties' ouders willen dat Gozert verdwijnt en nemen een ingrijpende beslissing. Maar Ties wil helemaal niet van Gozert af. Wat moet hij doen?

De lesdoelen van les 1-5:

'Gozert' – Pieter Koolwijk Blz. 5 t/m 84	
Fictief: (vriendschap/ anders zijn/)	- De leerlingen hebben plezier tijdens het lezen. - De leerlingen kunnen gebeurtenissen vanuit meerdere perspectieven bekijken.
Teamopdrachten	
Woordenschat:	- De leerlingen kunnen de betekenissen van de woorden 'uitproesten' en 'fata morgana' in het woordenboek opzoeken en in eigen woorden opschrijven. - De leerlingen kunnen de studiewijzer 'uitdrukkingen en spreekwoorden' invullen voor 'iemand's spoor volgen'. - De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.
Lezen:	- De leerlingen kunnen het Onderzoekersteam adviseren welke informatie ze kunnen gebruiken om een goede voorspelling te doen en kunnen aangeven of ze het met Arif eens zijn dat de afbeeldingen in het hoofdstuk de meeste informatie geeft. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat bedoeld wordt met 'Allemaal ademden ze de jacht uit' en waarnaar 'ze' verwijst. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Ties niet vertelt dat Gozert er nog is. - De leerlingen kunnen voorspellen wat er gebeurt als Ties kwartet gaat spelen met zijn ouders. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Ties tegen zijn moeder zegt dat er geen muis was, maar dat het een propje papier was. - De leerlingen kunnen het hoofdstuk 'De grote museumroof' samenvatten.
Schrijven:	- De leerlingen kunnen een filosofisch gesprek voeren over de vraag 'Wat is normaal?'.

Vorbereiding (voorafgaand aan les 1-5):

- Zet het digibordschema 'Gozert' les 1-5* klaar.
- Hang de woordmuur op.
- Leg de teambakken klaar met daarin de leesboeken, de teamboekjes, memo's en de spiekbrieven.
- Leg (spreek)woordenboeken klaar (teamopdrachten).
- Leg per team studiewijzers klaar: 1x 'uitdrukkingen en spreekwoorden' klaar*.
- Leg per team voldoende studiewijzers* klaar om het teamwoordenboek aan te vullen.
- Leg de kaart 'voorspellen met de dobbelsteen' en een dobbelsteen voor elk team klaar (les 1).
- Leg antwoordblad ABCD* met wasknijper klaar per leerling (les 4).
- Leg per team een A3- of A2-papier klaar (les 5).

* Zie site: <http://sucessforall-nederland.nl>

Les	Woorden van de week	Blz.	Betekenis
1.	iemand's spoor volgen (uitdr.)	7	<i>Iemand's voorbeeld volgen; iemand nadoen.</i>
2.	uitproesten (proestte uit)	20	<i>Hard in lachen uitbarsten.</i>
3.	fata morgana	34	<i>Iets zien wat niet echt bestaat, een droombeeld.</i>

Les 1

**Samenwerk
vaardigheid:** - Door de teams te bepalen.

Lesdoel:

- De leerlingen kunnen op basis van de voor- en achterkant voorspellen wat voor soort boek 'Gozert' is en wat het schrijfdoel van de auteur is.
- De leerlingen kunnen het Onderzoekersteam adviseren welke informatie ze kunnen gebruiken om een goede voorspelling te doen en kunnen aangeven of ze het met Arif eens zijn dat de afbeeldingen in het hoofdstuk de meeste informatie geeft.
- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat bedoeld wordt met 'Allemaal ademden ze de jacht uit' en waarnaar 'ze' verwijst.

Materialen:

- 'Gozert', blz. 7 t/m 18
- teamboekje, les 1-5
- per team de voorspelkaart en een dobbelsteen
- woordmuur
- voldoende studiewijzers om het teamwoordenboek aan te vullen
- per team 1x de studiewijzer 'uitdrukkingen en spreekwoorden'
- spiekbrieven 'voorspellen' en 'verhelderen'
- voldoende teamwoordbonnen
- Brain Game naar keuze

VOORSPELLEN EN DOEL VAN DE SCHRIJVER

Doel: De leerlingen kunnen op basis van de voor- en achterkant voorspellen waar het boek over gaat en wat het schrijfdoel van de auteur is.

1. Uitleg. "Het boek waar we vandaag mee gaan beginnen heet 'Gozert'. Door de titel weet ik nog niet zo goed waar het boek over gaat. Daarom gaan we het boek wat beter bekijken om de inhoud van het boek te voorspellen."

2. Opdracht. "Ieder team gooit met de dobbelsteen en kijkt op de kaart (verhaal) welke opdracht bij het aantal ogen van de dobbelsteen hoort. Bekijk de voor- en achterkant van het boek en kijk of je aanwijzingen kunt vinden waar dit boek over gaat. Overleg wat jullie teamantwoord is. Zorg ervoor dat iedereen dat teamantwoord kan geven. Als je klaar bent, kun je nog eens met de dobbelsteen gooien en een volgende vraag gaan opzoeken in het boek."

GH **Geef tijd om te bladeren in het boek, te overleggen en te komen tot teamantwoorden. Geef willekeurige beurten en schrijf de belangrijkste voorspellingen op en waardeer de antwoorden met punten.** "We gaan na les 5 kijken wat we goed voorspeld hebben en wat toch anders is dan dat we nu denken."

///

3. Schrijversdoel. "De schrijver heeft het boek geschreven met een bepaald doel, wat wil de schrijver denk je?" **DDU.** "Het lijkt erop dat het boek is geschreven om de lezer te vermaken."

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen de betekenissen van (spreek)woorden in de tekst in het woordenboek opzoeken.

1. Modeling. "In het teamboekje zie je bij de taakbrief van les 1-5 een deel van de woorden van de week al staan. Ik schrijf het eerste woord van de week op de woordmuur: 'uitproesten'. Bespreek met je maatje/team wat jij denkt dat dit woord betekent. Luister actief naar de ander zodat je goed hoort wat je maatje/teamlid zegt, want straks geef ik een beurt en dan moet jij misschien vertellen wat jullie besproken hebben." **Geef tijd voor overleg over (één van) de woorden en bepaal via het trekken van een lollystokje/nummer wie een beurt krijgt. Waardeer (ook bij een fout antwoord) het actief luistergedrag en leg uit dat het team daarom de punten krijgt. Noteer de suggesties op de woordmuur.**

→

DDU

2. Opdracht. “Bij de teamopdrachten moeten jullie de betekenis opzoeken van ‘uitproesten’ en ‘fata morgana’. Misschien ken je een van de woorden al of heb je het woord weleens gehoord. Je kan dan kijken of de betekenis die je in je hoofd hebt ook overeenkomt met de betekenis in het woordenboek. Ook vullen jullie de studiewijzer ‘uitdrukkingen en spreekwoorden’ in voor ‘iemand’s spoor volgen’. Je zou zelf al kunnen bedenken wat het zou kunnen betekenen door naar de woorden in de uitdrukking te kijken. Een spoor is een pad voor een trein, maar je kan bijvoorbeeld ook bandensporen hebben. Het is dus vaak een vastgelegde route. Als je iets volgt, ga je ergens achteraan. Wat denk je dat het mogelijk zou kunnen betekenen?” **DDU.** “Met je team ga je opzoeken of deze betekenis ook echt klopt. De woorden van de week vullen jullie verder aan door voor zes woorden een studiewijzer in te vullen en zo ook je teamwoordenboek uit te breiden. Je kunt altijd de studiewijzer ‘woord en betekenis’ gebruiken, maar als er een andere studiewijzer is die beter bij het woord past, dan mogen jullie deze natuurlijk ook gebruiken. Denk bijvoorbeeld aan de studiewijzers ‘synoniemen’, ‘cirkels van verschil en overeenkomst’ of ‘mijn beroep is...’. Tijdens het lezen plakken jullie memo’s op woorden waarvan je de betekenis niet kent. Vervolgens overleg je met het team welke woorden jullie het meest relevant vinden voor het teamwoordenboek. Probeer zo veel mogelijk verschillende woorden te vinden. Zelfstandige naamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden, bijwoorden, maar denk bijvoorbeeld ook aan begrippen die vallen onder figuurlijk taalgebruik.”

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen het Onderzoekersteam adviseren welke informatie ze kunnen gebruiken om een goede voorspelling te doen, kunnen aangeven of ze het met Arif eens zijn dat de afbeeldingen in het hoofdstuk de meeste informatie geeft en kunnen in eigen woorden uitleggen wat bedoeld wordt met ‘Allemaal ademden ze de jacht uit’ en waarnaar ‘ze’ verwijst.

1. Opdracht. “Jullie werken met je team aan de teamopdrachten. Voordat jullie in het boek gaan lezen, lezen jullie de opdrachten in het teamboekje goed door. Sommige opdrachten moeten jullie maken voor het lezen, zoals bij voorspellen, en andere opdrachten na het lezen. De eerste opdracht is een voorspelopdracht. Het Onderzoekersteam wil een voorspelling doen en heeft jullie hulp daarbij nodig. Als je iemand advies geeft, kun je nadenken wat je zelf zou doen. Je kan dus met je team overleggen welke informatie jullie zouden gebruiken bij de voorspelling. Dat is niet bij ieder boek hetzelfde: het ene boek heeft bijvoorbeeld geen plaatjes, de andere misschien alleen maar plaatjes die niet per se met de tekst op die pagina te maken hebben en andere boeken hebben juist plaatjes die al heel veel vertellen over wat er gebeurt. Bedenk dus bij het advies dat je geeft aan het Onderzoekersteam wat van toepassing is bij dit boek. De voorspelling gaat over het eerste hoofdstuk van het boek. Je kan daardoor niet de informatie daarvoor al gebruiken om aanwijzingen te doen. De tekst ervoor geeft vaak al informatie die je kan gebruiken bij de voorspelling, maar we hebben hier geen tekst die ervoor komt. Bedenk met je team hoe je toch informatie kan gebruiken bij de voorspelling en help zo het Onderzoekersteam verder.”

2. Plannen en uitvoeren van de opdrachten.

tijd

5 minuten

3. Zelfstandig lezen: blz. 7 t/m 18, memo’s plakken op aanwijzingen.

tijd

10 minuten

klaar

woorden van de week

4. Maatjeswerk: memo’s vergelijken, teamopdrachten maken, duolezen: blz. 16 t/m 18.

tijd

10 minuten

klaar

woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten

GH

5. Groep. Laat de teams vertellen wat bedoeld wordt met ‘Allemaal ademden ze de jacht uit’ en waar ‘ze’ naar verwijst. Stimuleer de leerlingen hun antwoord te onderbouwen.

///

Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

GH	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze dit hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
///	
GH	2. Woordmuur. Schrijf de overige woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams of ze zelf ook al woorden gevonden hebben die ze in het teamwoordenboek willen zetten. Bespreek deze woorden en bepaal samen met de groep of het woorden zijn die op de woordmuur geschreven moeten worden omdat ze belangrijk zijn om te onthouden. Waardeer antwoorden met gebruik van argumenten met punten. Bespreek met de leerlingen of ze woorden tegen zijn gekomen die een betekenis hebben die anders is dan in het woordenboek omschreven staat. Stimuleer de discussie waarom dit mogelijk zo is (het wordt letterlijk/figuurlijk gebruikt, het gaat om een andere betekenis, etc.).
///	
terugblik	<ul style="list-style-type: none">- samenwerkvaardigheid- woorden van de week- teamopdrachten- punten en feedback
vooruitblik	<ul style="list-style-type: none">- woorden van de week- teamopdrachten
spel	Brain Game naar keuze

Les 2

- Lesdoel:**
- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Ties niet vertelt dat Gozert er nog is.
 - De leerlingen kunnen voorspellen wat er gebeurt als Ties kwartet gaat spelen met zijn ouders.

- Materialen:**
- 'Gozert', blz. 19 t/m 30
 - teamboekje, les 1-5
 - spiekbrieven 'verhelderen' en 'voorspellen'
 - Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

- terugblik**
- samenwerkvaardigheid
 - woorden van de week
 - teamopdrachten

- vooruitblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

- 1. Uitleg.** "Tijdens les 1 hebben we de eerste woorden op de woordmuur geschreven. Let vandaag weer goed op of je woorden tegenkomt die jullie willen gebruiken voor je teamwoordenboek en waarmee we de woordmuur kunnen aanvullen."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Ties niet vertelt dat Gozert er nog is en kunnen voorspellen wat er gebeurt als Ties kwartet gaat spelen met zijn ouders.

- 1. Uitleg.** "Vandaag gaan we verder met de teamopdrachten. We gaan verhelderen en voorspellen."

- 2. Modeling.** "We moeten bij opdracht 4 voorspellen wat er gebeurt als Ties kwartet gaat spelen met zijn ouders. Voorspellen doe je altijd voordat je een bepaald stuk van de tekst gelezen hebt. Ik kijk dus goed wat ik van tevoren kan lezen en wat ik daarna pas mag lezen. Ik bedenk eerst wat ik hiervoor gelezen heb. Ik heb bijvoorbeeld gelezen over Gozert. Als Gozert in de buurt is, maakt Ties hele bijzondere dingen mee. Ik kan er dus bijna wel vanuit gaan dat er iets bijzonders gaat gebeuren tijdens het spelen van kwartet. Gozert is onzichtbaar. Hoe kan dat invloed hebben op het spelletje kwartet dat Ties met zijn ouders speelt?" **DDU.** "Hij kan zijn onzichtbaarheid goed gebruiken, maar we gaan kijken of dat ook zo is. Je kan ook nog naar de afbeeldingen kijken in het hoofdstuk om mogelijk nog meer informatie te verzamelen voor de voorspelling."

- 3. Teamopdrachten. Plannen van de opdrachten.** "Lees de opdracht met elkaar goed door en overleg hoe je dit als team gaat aanpakken. Schrijf de taakverdeling in het teamboekje en houd elkaar goed op de hoogte van wat je hebt gedaan. Iedereen moet straks weten wat het antwoord is. Bedenk wat je de vorige les als Tips & Tops van de groep hebt gekregen en zet dat in bij het maken van de opdracht. Na het lezen vergelijk je de memo's met je maatje en samen met het team ga je verder met de teamopdrachten."

- tip** *Stimuleer de leerlingen om actief naar elkaar te luisteren tijdens het bespreken van de teamopdrachten. Het is belangrijk dat alle leerlingen de mogelijkheid krijgen om gehoord te worden door de rest van de teamleden om vervolgens samen tot een antwoord te komen.*

- tijd** 5 minuten

- 4. Zelfstandig lezen:** blz. 19 t/m 30, memo's plakken op aanwijzingen.

tijd	<u>10 minuten</u>
klaar	woorden van de week 5. Maatjeswerk: memo's vergelijken en aan elkaar uitleggen waarom dit een belangrijke aanwijzing is, duolezen: blz. 27 t/m 30.
tijd	<u>10 minuten</u>
klaar	woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten 6. Teamopdrachten. Uitvoeren van de opdrachten.
tijd	<u>20 minuten</u>
GH	7. Groep. Laat de teams vertellen wat ze voorspeld hebben over het spelletje kwartet en in hoeverre dat al is uitgekomen in de tekst die de leerlingen al gelezen hebben.
tip	<i>Bespreek met de kinderen of ze denken dat Gozert alleen in de fantasie van Ties bestaat of dat hij echt bestaat. Maak daarbij gebruik van aanwijzingen in de tekst. Bijvoorbeeld: hoe kan Gozert precies weten wat Ties' ouders in hun handen hebben als hij niet daadwerkelijk bestaat?</i>
///	Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.
AFRONDING	
GH	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze dit hen helpt om de teamopdrachten en het teamwoordenboek goed te maken. Laat de
///	andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
tip	<i>Besteed hier ook aandacht aan het evalueren van het actief luisteren naar elkaar.</i>
GH	2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams of ze zelf ook woorden gevonden hebben die ze in het teamwoordenboek willen zetten. Bespreek deze woorden en bepaal samen met de groep of het woorden zijn die op de woordmuur geschreven moeten worden omdat ze belangrijk zijn om te onthouden.
///	Waardeer antwoorden met gebruik van argumenten met punten.
terugblik	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week - teamopdrachten - punten en feedback
voorblik	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week - teamopdrachten
spel	- Brain Game naar keuze

Les 3

- Lesdoel:**
- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Ties tegen zijn moeder zegt dat er geen muis was, maar dat het een propje papier was.
 - De leerlingen kunnen het hoofdstuk 'De grote museumroof' samenvatten.

- Materialen:**
- 'Gozert', blz. 31 t/m 44
 - teamboekje, les 1-5
 - spiekbrieven 'verhelderen' en 'samenvatten'
 - Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

- terugblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

- vooruitblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

1. Uitleg. "De afgelopen lessen hebben we de woordmuur aangevuld met een aantal nieuwe woorden. Vandaag maken we de woordmuur compleet. Een deel van de woorden staat al vast, maar de laatste woorden kiezen jullie zelf. Let tijdens het lezen dus weer goed op welke woorden jullie willen gebruiken voor de woordmuur en het teamwoordenboek."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Ties tegen zijn moeder zegt dat er geen muis was, maar dat het een propje papier was en kunnen het hoofdstuk 'De grote museumroof' samenvatten.

1. Opdrachten. "Vandaag gaan we verder met het verhelderen en we gaan bezig met samenvatten. Bij opdracht 5 moeten we verhelderen waarom Ties tegen zijn moeder zegt dat er geen muis was, maar dat het een propje papier was. Dit antwoord staat niet in de tekst, maar we kunnen wel op zoek naar aanwijzingen die ermee te maken hebben. Vervolgens moeten we in het hoofd van Ties kruipen om te bedenken wat hij gedacht zou hebben."

Geef de leerlingen de tijd om de opdrachten te lezen en te plannen.

2. Zelfstandig lezen: blz. 31 t/m 44, memo's plakken bij aanwijzingen.

tijd
klaar

10 minuten
woorden van de week

3. Maatjeswerk: memo's vergelijken en aan elkaar uitleggen waarom dit een belangrijke aanwijzing is, duolezen: blz. 34 t/m 44.

tijd
klaar

10 minuten
woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten

4. Team. Teamopdrachten. Uitvoeren van de opdrachten.

tijd
GH

10 minuten

5. Groep. Laat de teams vertellen waarom Ties zei dat er geen muis was, maar een propje papier en wat ze hebben opgeschreven bij de samenvatting over het hoofdstuk 'De grote museumroof' en laat ze hierbij ook vertellen hoe ze hebben samengewerkt om tot dit antwoord te komen. Laat de groep Tips & Tops geven. Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

///

AFRONDING

GH	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze dit hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
///	
GH	2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams met welke woorden ze de woordmuur compleet willen maken. Zorg dat de woordmuur vandaag volledig ingevuld is. Waardeer antwoorden die de teams geven met gebruik van argumenten met punten.
///	
terugblik	<ul style="list-style-type: none">- teamopdrachten- woorden van de week- punten en feedback
voorblik	<ul style="list-style-type: none">- toets- introductie schrijfopdracht
spel	Brain Game naar keuze

Les 4

Lesdoel: - De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

Materialen: - 'Gozert', blz. 45 t/m 55
- toetsboekje, week 1 (les 4)
- antwoordblad ABCD met wasknijper
- Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - teamopdrachten
- woorden van de week

vooruitblik - toets
- voorbereiding op de schrijfopdracht

WOORDEN VAN DE WEEK

1. Oefenen voor de toets. De leerlingen kunnen zich voorbereiden op de toets door de betekenis van de woorden nog even door te nemen. Dit kan met het teamboekje of met de woordmuur.
tijd 5 minuten

TOETS

Doel: De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

1. Zet de leerlingen in toetsopstelling.
2. Lees de vragen uit het toetsboekje voor. Geef uitleg bij de vragen, o.a. door duidelijk aan te geven wat de bedoeling is van een vraag.
3. Zelfstandig lezen: blz. 45 t/m 55 en maken van de toetsvragen.
tijd 30 minuten
klaar memo's plakken, woorden van de week afmaken, stillezen
4. Bespreken van de vragen. "Je krijgt van mij een blad met daarop de letters ABCD. We gaan de vragen bespreken en elke keer als ik de vraag voorgelezen heb, kijk je of je gekozen had voor antwoord A, B, C of D. Heb je voor B gekozen dan zet je de wasknijper op B. Koos je voor C dan doe je de wasknijper op die letter. Daarna doen we op mijn teken het bordje omhoog." **Lees de eerste vraag voor en vraag aan de leerlingen om de wasknijper op de letter van hun antwoord te zetten. Kijk of de (bijna alle) leerlingen het goede antwoord hebben en ga dan door. Als er veel verschillende antwoorden gegeven zijn, model dan de stappen die de leerlingen hadden moeten maken om tot het juiste antwoord te komen.**
→ *Haal de toetsen op en zet de resultaten in de scorelijst weektoets.*

VOORBEREIDING OP DE SCHRIJFOPDRACHT

Doel: De leerlingen kunnen een filosofisch gesprek voeren over de vraag 'Wat is normaal?'.

1. Ophalen van kennis. "Tijdens les 5 is er altijd een schrijf- of tekenopdracht, maar in deze les 5 gaan we het anders doen. We gaan samen een gesprek voeren over een centraal thema in het boek. Het is niet zomaar een gesprek, maar een filosofisch gesprek. Wat zou een filosofisch gesprek inhouden, denk je?" **DDU.** "In een filosofisch gesprek gaan we nadenken over een vraag. Er zijn geen goede en foute antwoorden. Je mag dus gewoon zeggen wat jij denkt en we hoeven het ook niet met elkaar eens te worden. Het idee erachter is dat je aan het denken wordt gezet en misschien zelfs wel anders gaat denken over het thema."
2. Opdracht. "Sommige mensen vinden Ties niet normaal, omdat hij een onzichtbare vriend heeft. Ties vindt het wel normaal. Iedereen vindt iets anders normaal, maar wat is eigenlijk

normaal? Daarover gaan we het in de volgende les hebben. Lees de vragen in het teamboekje alvast door en denk er alvast over na. Bespreek ook alvast wie de voorzitter en de tijdbewaker mag zijn tijdens les 5 en schrijf dit alvast op in het formulier taakverdeling.”

tijd 10 minuten

/// Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

terugblik

- toets
- voorbereiding op de schrijfpdracht
- punten en feedback

voorblik

- afmaken teamopdrachten
- schrijfpdracht
- terugblik op de voorspelling
- inleveren van teamwoordenboek
- team van de week

spel **Brain Game naar keuze**

Les 5

Lesdoel: - De leerlingen kunnen een filosofisch gesprek voeren over de vraag 'Wat is normaal?'.

Materialen: - 'Gozert', blz. 56 t/m 68
- teamboekje, les 1-5

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - toets
- voorbereiding op schrijfo opdracht

vooruitblik - afmaken teamopdrachten
- schrijfo opdracht
- terugblik op de voorspelling
- inleveren teamboekjes en teamwoordenboek
- team van de week

TEAMOPDRACHTEN: SCHRIJVEN

Doel: De leerlingen kunnen een filosofisch gesprek voeren over de vraag 'Wat is normaal?'.

1. Zelfstandig lezen/voorlezen: blz. 56 t/m 68.

2. Uitleg. "Vandaag hebben jullie de tijd om de opdrachten af te maken, en we gaan ook een filosofisch gesprek voeren. Overleg nog even wie in jullie team wat gaat doen en schrijf dit op het formulier taakverdeling. Bedenk welke Tips & Tops jullie van de groep hebben gekregen en zet dat in bij het maken van de opdracht."

3. Opdracht. "Lees in het teamboekje de opdrachten nog eens door en verdeel de taken. Help elkaar en maak de opdrachten helemaal af. Begin hierna met jullie filosofisch gesprek. De voorzitter leidt dit gesprek en vat af en toe de antwoorden samen. De voorzitter mag natuurlijk zelf ook zijn mening geven. De tijdbewaker houdt de tijd goed in de gaten en geeft het aan als het tijd is om naar de volgende vraag te gaan."

tijd 50 minuten

klaar de belangrijkste inzichten noteren, de onbeantwoorde vragen noteren

///

Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.

4. Bespreken. Besteed aandacht aan het proces van het filosofisch gesprek. Hoe ging het met doorvragen? Hoe kom je tot de inzichten die je nu opgeschreven hebt? Wat levert een filosofisch gesprek op?

Welke nieuwe inzichten hebben de leerlingen opgedaan? Welke vragen zijn nog onbeantwoord?

tijd 10 minuten

///

Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.

TERUGBLIK OP VOORSPELLEN

Doel: De leerlingen kunnen op basis van de kennis die ze opgedaan hebben de voorspellingen beoordelen en aanvullen.

1. Uitleg. "We zijn nu vijf lessen bezig met het boek 'Gozert'. Met de dobbelsteen hebben we allerlei voorspellingen gedaan over het boek. Vandaag gaan we kijken of we het nog steeds eens zijn met onze voorspellingen. Voorspellingen kunnen uitkomen, maar het is natuurlijk helemaal niet raar dat ze soms ook niet uitkomen. De schrijver kan je bijvoorbeeld op een verkeerd been hebben gezet."

2. Opdracht. "We gaan eerst kijken naar 'wanneer'. We hebben voorspeld dat het boek gaat over (vul aan wat het antwoord van de groep was). Nu we al vijf dagen in het boek hebben gelezen weten we nu meer over de inhoud van het boek. Hebben we het juist voorspeld?"

Evalueer samen met de leerlingen de voorspelling en geef punten voor juiste argumenten om het zo te laten, aan te vullen en/of te veranderen. "Dan gaan we nu kijken naar 'waar'. (vul aan

GH

///

GH
///

wat het antwoord van de groep was). Klopt dit met wat we nu gelezen en gezien hebben?"
Evalueer samen met de leerlingen de voorspelling en geef punten voor juiste argumenten om het zo te laten, aan te vullen en/of te veranderen. Ga zo alle punten van de voorspelling langs en laat de teams overleggen welke argumenten ze hebben om iets te veranderen of de voorspelling zo te laten staan.

tip

Als leerlingen moeite hebben met het vinden van argumenten, model dan voorbeelden van argumenten op basis van aanwijzingen in het boek.

3. Afronding. "We hebben de voorspellingen aangepast met dat wat we nu weten over het boek. Maar het boek is natuurlijk nog niet uit. Volgende week gaan we kijken of er toch nog verrassende informatie is gekomen, die we niet verwacht hadden."

AFRONDING

1. Woorden van de week. "Deze week hebben jullie weer zelf woorden uit de tekst gehaald voor de woordmuur. Dit zijn de woorden die we in elk geval willen onthouden. Daarnaast hebben jullie zes woorden uitgekozen voor het teamwoordenboek. Dit kunnen toevallig dezelfde woorden zijn als de woorden die we samen hebben gekozen voor de woordmuur. Het teamwoordenboek en het teamboekje leveren jullie vandaag in. Als ik het heb nagekeken, kunnen jullie er nog punten voor krijgen."

2. Terugblik. "Ik zag teams heel goed samenwerken. Ik kon echt zien dat ... en ... (noem namen teams) elkaar goed hielpen. Deze week hebben de schrijvers de punten bijgehouden op de teamlijsten. Tel de punten bij elkaar op en bedenk wat er deze week goed ging in het team als je denkt aan het samenwerken." **Geef willekeurige beurten en waardeer het antwoord met punten.** "Deze punten hebben jullie verdiend omdat je goed hebt samengewerkt: jullie hebben goed naar elkaar geluisterd en elkaar goed geholpen."

Bedenk met elkaar wat het team met de meeste punten mag doen als 'team van de week'. Ieder team telt de punten op. Tijdens de volgende les kunnen hier nog de punten voor de teamopdrachten en het teamwoordenboek bij komen (indien nagekeken). Het team dat dan de meeste punten heeft is het 'team van de week'.

3. Vooruitblik. "De volgende keer lezen we verder in 'Gozert'."

GH
///

OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 6-10

De lesdoelen van les 6-10:

'Gozert' – Pieter Koolwijk blz. 69 t/m 128	
Fictief: (vriendschap/ anders zijn/ psychologie)	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen hebben plezier tijdens het lezen. - De leerlingen kunnen gebeurtenissen vanuit meerdere perspectieven bekijken.
Teamopdrachten	
Woordenschat:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen de betekenis van het woord 'angstvallig' in het woordenboek opzoeken en in eigen woorden opschrijven. - De leerlingen kunnen de studiewijzer 'hoort bij ..., want' invullen voor 'wegkwijnen'. - De leerlingen kunnen bepalen of de woorden 'onnozel' en 'dom' synoniemen zijn. - De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.
Lezen:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat er waarschijnlijk werkelijk gebeurde in het hoofdstuk 'Superhelden' totdat Gozert de missie afbrak. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Ties denkt 'Ik ook met mijn grote mond.' - De leerlingen kunnen uitleggen waar Ties daadwerkelijk opgesloten zit en wie de bewakers daadwerkelijk zijn. - De leerlingen kunnen uitleggen op welke momenten Gozert 'Missie afbreken' zegt of schreeuwt. - De leerlingen kunnen uitleggen wat je eruit op kan maken dat Ties' moeder alleen met haar mond lacht en niet met haar ogen en wat de reden daarvan is. - De leerlingen kunnen benoemen wat Ties anders ziet dan de anderen en wat de anderen zien in het hoofdstuk 'Huize Hoopvol'.
Schrijven:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen een plan van aanpak schrijven voor Huize Hoopvol.

Vorbereiding (voorafgaand aan les 6-10):

- Kijk de opdrachten van les 1-5 na en leg de teamboekjes 'Gozert' weer klaar.
- Zet het digibordschema 'Gozert' les 6-10* klaar.
- Leg (spreek)woordenboeken klaar (teamopdrachten).
- Leg per team studiewijzers klaar: 1x 'synoniemen' en 1x 'hoort bij ..., want' *.
- Leg per team voldoende studiewijzers* klaar om het teamwoordenboek aan te vullen.
- Hang de woordmuur op.
- Leg antwoordblad ABCD* met wasknijper klaar per leerling (les 9).

* Zie site: <http://successforall-nederland.nl>

Les	Woorden van de week	Blz.	Betekenis
6.	angstvallig	74	<i>Schrikachtig, bang dat er iets mis kan gaan.</i>
7.	wegkwijnen	81	<i>Lichamelijk steeds slechter eruit gaan zien, vaak door verdriet of pijn.</i>
8.	onnozel	96	<i>Als iemand niet zo goed nadenkt of het niet zo goed begrijpt.</i>

Les 6

**Samenwerk
vaardigheid:** - Door de teams te bepalen.

Lesdoel: - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat er waarschijnlijk werkelijk gebeurde in het hoofdstuk 'Superhelden' totdat Gozert de missie afbrak.
- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Ties denkt 'Ik ook met mijn grote mond.'

Materialen: - 'Gozert', blz. 69 t/m 78
- teamboekje, les 6-10
- voldoende studiewijzers om het teamwoordenboek aan te vullen
- per team 1x de studiewijzer 'synoniemen' en 1x 'hoort bij ..., want'
- spiekbrief 'verhelderen'
- woordmuur

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

1. Terugblik. "Vorige week hebben we al kennisgemaakt met Ties en Gozert. Daar hebben we voorspellingen gedaan, stukken tekst verhelderd en samengevat. Na de afronding van de teamopdrachten hebben jullie de teamboekjes ingeleverd en heb ik de teams punten gegeven voor de opdrachten. Het team met de meeste punten is deze week het team van de week en dat is geworden... (noem de naam van het team)! Applaus voor dit team."

2. Vooruitblik. "Deze week lezen we verder over Ties en Gozert. We gaan weer verhelderen en we gaan vragen beantwoorden over de tekst. Maar eerst bepalen we per team aan welke vaardigheid jullie willen werken. Overleg in je team aan welk doel jullie deze week extra aandacht willen besteden en schrijf dat op in het teamboekje op de teamlijst van les 6-10."

tijd 5 minuten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen de betekenissen van (spreek)woorden in de tekst in het woordenboek opzoeken en de leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

1. Uitleg. "In het teamboekje zie je bij de taakbrief van les 6-10 weer een deel van de woorden van de week in een kolom staan. Van deze woorden moet je de betekenis opzoeken in het (spreek)woordenboek. We moeten daarvoor onder andere twee studiewijzers invullen. De woorden van de week vullen jullie verder aan door deze week voor zes woorden een studiewijzer in te vullen en zo ook je teamwoordenboek uit te breiden. Je kunt voor alle woorden de studiewijzer 'woord en betekenis' gebruiken, maar als er een andere studiewijzer is die beter bij het woord past, dan mogen jullie deze natuurlijk ook gebruiken. Denk bijvoorbeeld aan de studiewijzers 'antoniemen', 'hoort bij, want...' of 'mijn beroep is...' Zorg dat je woorden kiest die belangrijk zijn voor het begrip van de tekst en die iedereen moeilijk vindt. Vergeet niet te noteren op welke bladzijde je de woorden gevonden hebt."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat er waarschijnlijk werkelijk gebeurde in het hoofdstuk 'Superhelden' totdat Gozert de missie afbrak en waarom Ties denkt 'Ik ook met mijn grote mond.'

DDU **1. Leesdoel.** "Deze week gaan we verhelderen en vragen beantwoorden over de tekst. Waarom verhelderen we tekst?" **DDU.** "Door iets in je eigen woorden te beschrijven begrijp je de tekst beter. Soms moeten we ook dingen uitleggen die niet letterlijk genoemd worden in de tekst. Het is dan soms goed om stil te staan bij wat er eigenlijk 'tussen de regels' verteld wordt. Dus: wat er eigenlijk niet echt staat, maar wel bedoeld wordt. Bijvoorbeeld als er staat

dat iemand ergens met grote ogen naar kijkt. Dan is het de bedoeling dat wij tussen de regels lezen en de conclusie trekken dat diegene vol verbazing ergens naar kijkt.”

2. Modeling. “Bij opdracht 2 moeten we verhelderen waarom Ties denkt ‘Ik ook met mijn grote mond.’ Als eerste wil ik dan achterhalen wat een grote mond precies is. Ik denk niet dat hij het letterlijk bedoelt, dat hij zijn mond heel ver open kan doen. Wat wordt bedoeld met een grote mond?” **DDU.** “Hij heeft meer gezegd dan hij misschien moest zeggen. Dan is dat dus iets negatiefs. Ik denk dus dat hij baalt dat hij iets gezegd heeft wat hij niet moest zeggen. Dan moet ik er nu nog achter komen wat hij dan gezegd heeft en wat de consequentie was waar hij niet blij mee was. We weten niet of die consequentie komt voordat hij baalt of nadat hij baalt. We weten wel dat hij de uitspraak al gedaan heeft als hij baalt, want hij baalt dat hij het gezegd heeft. Ik kijk dus eerst in de tekst voor de gedachte van Ties om op zoek te gaan naar iets wat hij beter niet had kunnen zeggen en daarna ga ik op zoek naar de consequentie.”

3. Teamopdrachten. Plannen van de opdrachten.

tijd

5 minuten

4. Zelfstandig lezen: blz. 69 t/m 78, memo’s plakken op mogelijke aanwijzingen voor de opdrachten.

tijd

10 minuten

klaar

woorden van de week

5. Maatjeswerk: memo’s vergelijken, aanwijzingen bespreken, duolezen: blz. 74 t/m 78.

tijd

10 minuten

klaar

woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten

6. Teamopdrachten. Uitvoeren van de teamopdrachten.

tijd

20 minuten

GH

7. Groep. Laat de teams vertellen wat er waarschijnlijk werkelijk gebeurde in ‘Superhelden’ en waarom Ties denkt ‘Ik ook met mijn grote mond.’ Stimuleer de leerlingen om het te bewijzen met aanwijzingen in de tekst.

///

Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

GH

1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze dit hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.

///

GH

2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams of ze zelf ook al woorden gevonden hebben die ze in het teamwoordenboek en op de woordmuur willen zetten. Bespreek deze woorden en bepaal samen met de groep of het woorden zijn die op de woordmuur geschreven moeten worden omdat ze belangrijk zijn om te onthouden. Waardeer antwoorden met gebruik van argumenten met punten.

///

terugblik

- samenwerkingvaardigheid
- woorden van de week
- teamopdrachten
- punten en feedback

vooruitblik

- woorden van de week
- teamopdrachten

Les 7

- Lesdoel:**
- De leerlingen kunnen uitleggen waar Ties daadwerkelijk opgesloten zit en wie de bewakers daadwerkelijk zijn.
 - De leerlingen kunnen uitleggen op welke momenten Gozert 'Missie afbreken' zegt of schreeuwt.
- Materialen:**
- 'Gozert', blz. 79 t/m 89
 - teamboekje, les 6-10
 - spiekbrieven 'verhelderen' en 'vraag & antwoord'
 - Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik

- samenwerkvaardigheid
- woorden van de week
- teamopdrachten

vooruitblik

- woorden van de week
- teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

1. Uitleg. "Tijdens les 6 hebben we de eerste zelfgekozen woorden op de woordmuur geschreven. Vandaag vullen we de woordmuur verder aan. Let ook vandaag dus goed op of je woorden tegenkomt die jullie willen gebruiken voor de woordmuur en het teamwoordenboek. Als je nog niet alle woorden hebt opgezocht in het woordenboek, kun je daar vandaag mee verder."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen uitleggen waar Ties daadwerkelijk opgesloten zit en wie de bewakers daadwerkelijk zijn en kunnen uitleggen op welke momenten Gozert 'Missie afbreken' zegt of schreeuwt.

DDU

1. Uitleg. "Bij les 6 hebben jullie als team al een deel van de opdrachten gemaakt. Vandaag gaan we aan de slag met de strategie 'verhelderen' en gaan we aan de slag met de strategie 'vraag & antwoord'. Net als bij les 6 gaan jullie tijdens het lezen memo's plakken op aanwijzingen die kunnen helpen bij het verhelderen en het beantwoorden van de vragen. Bespreek in je team waar je memo's hebt geplakt en waarom. Hoe kun je ervoor zorgen dat er op een goede manier samengewerkt wordt in jullie team?" **DDU.** "Geef iedereen de ruimte om iets in te brengen, luister actief naar elkaar, laat elkaar uitpraten, maak oogcontact en geef elkaar ook opbouwende feedback. Als je het niet met elkaar eens bent, geef je dit op een respectvolle manier aan en help je elkaar om de ander te laten begrijpen wat jij denkt."

2. Teamopdrachten. Plannen van de opdrachten. "Lees de opdrachten met elkaar goed door en overleg hoe je dit als team gaat aanpakken. Schrijf de taakverdeling op en houd elkaar goed op de hoogte. Bedenk wat je de vorige les als Tips & Tops van de groep hebt gekregen en zet dat in bij het maken van de opdracht. Na het lezen vergelijk je de memo's met je maatje en samen met het team ga je verder met de teamopdrachten."

tijd 5 minuten

3. Zelfstandig lezen: blz. 79 t/m 89, memo's plakken op aanwijzingen voor het beantwoorden van de vragen.

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week

4. Maatjeswerk: memo's vergelijken, aanwijzingen bespreken, duolezen: blz. 86 t/m 89.

tijd 10 minuten

klaar	woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten
	5. Teamopdrachten. Uitvoeren van de teamopdrachten.
tijd	<u>15 minuten</u>
GH	6. Groep. Laat de teams vertellen op welke momenten Gozert de missies afbreekt. Stimuleer de leerlingen om het te bewijzen met aanwijzingen in de tekst.
tip	<i>Sta met de leerlingen erbij stil dat het afbreken van de missies regelmatig terugkomt in het boek. Doordat leerlingen nu stil hebben gestaan, kunnen ze verder in de tekst ook al voorspellen wat er de volgende keer gebeurt als Ties' avonturen met Gozert weer uit de hand lopen.</i>
///	Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

GH	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze dit hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
///	
GH	2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams of ze zelf ook al woorden gevonden hebben die ze in het teamwoordenboek willen zetten. Bespreek deze woorden en bepaal samen met de groep of het woorden zijn die op de woordmuur geschreven moeten worden omdat ze belangrijk zijn om te onthouden. Waardeer antwoorden met gebruik van argumenten met punten.
///	
terugblik	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week - teamopdrachten - punten en feedback
voorblik	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week - teamopdrachten
spel	Brain Game naar keuze

Les 8

- Lesdoel:**
- De leerlingen kunnen uitleggen wat je eruit op kan maken dat Ties' moeder alleen met haar mond lacht en niet met haar ogen en wat de reden daarvan is.
 - De leerlingen kunnen benoemen wat Ties anders ziet dan de anderen en wat de anderen zien in het hoofdstuk 'Huize Hoopvol'.

- Materialen:**
- 'Govert', blz. 91 t/m 103
 - teamboekje, les 6-10
 - spiekbrieven 'verhelderen' en 'vraag & antwoord'
 - Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

- terugblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

- vooruitblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

- 1. Uitleg.** "De afgelopen lessen hebben we de woordmuur aangevuld met een aantal nieuwe woorden. Vandaag maken we de woordmuur compleet. Een deel van de woorden heb ik voor jullie gekozen, maar de laatste woorden kiezen jullie weer zelf. Let tijdens het lezen dus weer goed op welke woorden jullie willen gebruiken voor de woordmuur en het teamwoordenboek."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen uitleggen wat je eruit op kan maken dat Ties' moeder alleen met haar mond lacht en niet met haar ogen en wat de reden daarvan is en kunnen benoemen wat Ties anders ziet dan de anderen en wat de anderen zien in het hoofdstuk 'Huize Hoopvol'.

- 1. Uitleg.** "Tijdens les 7 hebben jullie als team al een deel van de opdrachten gemaakt. Vandaag gaan we verder met verhelderen en met vragen beantwoorden. Schrijf de taakverdeling in het teamboekje en houd elkaar goed op de hoogte van wat je hebt gedaan. Iedereen moet straks weten wat het antwoord is."

- 2. Teamopdrachten.** "Lees de opdrachten met elkaar goed door en overleg hoe je dit als team gaat aanpakken. Bedenk wat je de vorige les als Tips & Tops van de groep hebt gekregen en zet dat in bij het maken van de opdracht. Na het lezen vergelijk je de memo's met je maatje en samen met het team ga je verder met de teamopdrachten."

tijd 5 minuten

- 3. Zelfstandig lezen:** blz. 91 t/m 103, memo's plakken op aanwijzingen.

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week

- 4. Maatjeswerk:** memo's vergelijken, aanwijzingen bespreken, duolezen: blz. 98 t/m 103.

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten

- 5. Teamopdrachten. Uitvoeren van de teamopdrachten.**

tijd 15 minuten

- 6. Groep.** Laat de teams vertellen wat Ties anders ziet in Huize Hoopvol dan de anderen en wat de anderen zien. Stimuleer de leerlingen om het te bewijzen met aanwijzingen in de tekst. Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

GH
///

AFRONDING

GH	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze dit hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
///	
GH	2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams met welke woorden ze de woordmuur compleet willen maken. Zorg dat de woordmuur vandaag volledig ingevuld is. Waardeer antwoorden die de teams geven met gebruik van argumenten met punten.
///	
terugblik	<ul style="list-style-type: none">- woorden van de week- teamopdrachten- punten en feedback
voorblik	<ul style="list-style-type: none">- toets- introductie schrijfo opdracht
spel	Brain Game naar keuze

Les 9

Lesdoel: - De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

Materialen: - 'Gozert', blz. 104 t/m 115
- toetsboekje, week 2 (les 9)
- antwoordblad ABCD met wasknijper
- Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - woorden van de week
- teamopdrachten

vooruitblik - toets
- voorbereiding op de schrijfopdracht

WOORDEN VAN DE WEEK

1. Oefenen voor de toets. De leerlingen kunnen zich voorbereiden op de toets door de betekenis van de woorden nog even door te nemen. Dit kan met het teamboekje of met de woordmuur.
tijd 5 minuten

TOETS

Doel: De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

1. Zet de leerlingen in toetsopstelling.
2. Lees de vragen uit het toetsboekje voor. Geef uitleg bij de vragen, o.a. door duidelijk aan te geven wat de bedoeling is van een vraag.
3. Zelfstandig lezen: blz. 104 t/m 115 en maken van de vragen.
tijd 30 minuten
klaar woorden van de week afmaken, stillezen
4. Bespreken van de vragen. "Je krijgt van mij een blad met daarop de letters ABCD. We gaan de vragen bespreken en elke keer als ik de vraag voorgelezen heb, kijk je of je gekozen had voor antwoord A, B, C of D. Heb je voor B gekozen dan zet je de wasknijper op B. Koos je voor C dan doe je de wasknijper op die letter. Daarna doen we op mijn teken het bordje omhoog." **Lees de eerste vraag voor en vraag aan de leerlingen om de wasknijper op de letter van hun antwoord te zetten. Kijk of de (bijna alle) leerlingen het goede antwoord hebben en ga dan door. Als er veel verschillende antwoorden gegeven zijn, model dan de stappen die de leerlingen hadden moeten maken om tot het juiste antwoord te komen.**
→ *Haal de toetsen op en zet de resultaten in de scorelijst weektoets.*

VOORBEREIDING OP DE SCHRIJFOPDRACHT

Doel: De leerlingen kunnen een plan van aanpak schrijven voor Huize Hoopvol.

DDU **1. Opdracht.** "Ties zit in Huize Hoopvol. Wat is Huize Hoopvol voor een huis?" **DDU.** "Er zitten daar kinderen die als 'niet normaal' gezien worden. Het lijkt een soort psychiatrische inrichting voor kinderen; een plek waar kinderen die dingen heel anders ervaren of doen terecht kunnen. Een soort ziekenhuis voor kinderen waarbij iets in hun hoofd aan de hand lijkt te zijn. Huize Hoopvol is wel aan wat verbeteringen toe vindt de gemeente, en ze hebben jullie gevraagd om mee te denken hoe ze dat het beste kunnen doen. Daarom gaan wij in de teams een plan van aanpak maken om Huize Hoopvol te verbeteren. Tijdens les 10 zullen we ons voornamelijk focussen op hoe het huis eruitziet. Je kan dan denken aan de inrichting, de muren, de buitenkant, de tuin, enzovoort. Tijdens les 15 breiden we het plan van aanpak verder uit door

te kijken naar wat ze qua activiteiten anders kunnen doen. Tijdens les 20 gaan we een brief schrijven naar de directeur van Huize Hoopvol, waarin we uitleggen wat ons plan van aanpak is en hem ervan overtuigen dat hij dit moet uitvoeren. Bedenk vandaag met je team alvast dingen je anders zou kunnen maken in het huis, als eerste stap voor het plan van aanpak. Lees daarvoor eerst het stappenplan door in het teamboekje.

tijd

10 minuten

///

Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

terugblik

- toets
- voorbereiding schrijfpdracht
- punten en feedback

vooruitblik

- schrijfpdracht
- inleveren van teamwoordenboek
- team van de week

spel

Brain Game naar keuze

Les 10

Lesdoel: - De leerlingen kunnen een plan van aanpak schrijven voor Huize Hoopvol.

Materialen: - 'Gozert', blz. 118 t/m 128
- teamboekje, les 6-10

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - toets
- voorbereiding schrijfpdracht

vooruitblik - schrijfpdracht
- inleveren teamboekjes en teamwoordenboek
- team van de week

TEAMOPDRACHTEN AFMAKEN EN SCHRIJFPDRACHT

Doel: De leerlingen kunnen een plan van aanpak schrijven voor Huize Hoopvol.

1. Zelfstandig lezen/voorlezen: blz. 118 t/m 128.

2. Uitleg. "Vandaag hebben jullie de tijd om de opdrachten af te maken, en we gaan ook verder met de schrijfpdracht. Voordat jullie gaan beginnen, maken jullie een plan van aanpak. Als dat nog niet helemaal duidelijk is, moeten jullie nog even overleggen wie in jullie team wat gaat doen. Bedenk welke Tips & Tops jullie van de groep hebben gekregen en zet dat in bij het maken van de opdracht."

tijd 40 minuten

klaar Activiteiten bedenken voor de kinderen in Huize Hoopvol.

///

Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.

3. Presentatie van het plan van aanpak. "Jullie gaan nu als team jullie plan van aanpak presenteren. Overleg hoe jullie dat gaan doen en zorg ervoor dat iedereen antwoord kan geven op vragen van de groep."

tijd 5 minuten

4. Laat de teams hun plan van aanpak presenteren aan de groep, geef mogelijkheden voor het stellen van vragen aan de teams en laat de groep Tops geven. De teams kunnen deze tops inzetten voor het samenwerkdoel voor de komende week.

tijd 10 minuten

5. Besteed aandacht aan het samenwerken, evalueer de samenwerking in de teams en bespreek met elkaar de moeilijkheden en een mogelijke aanpak ("Wat ga je volgende week anders/hetzelfde doen?") voor de volgende week.

tijd 5 minuten

///

Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

1. Woorden van de week. "Deze week hebben jullie weer zelf woorden uit de tekst gehaald voor de woordmuur. Dit zijn de woorden die we in elk geval willen onthouden. Daarnaast hebben jullie zes woorden uitgekozen voor het teamwoordenboek. Dit kunnen toevallig dezelfde woorden zijn als de woorden die we samen hebben gekozen voor de woordmuur. Het teamwoordenboek en het teamboekje leveren jullie vandaag in. Als ik het heb nagekeken, kunnen jullie er nog punten voor krijgen."

2. Terugblik. "Ik zag teams heel goed samenwerken. Ik kon echt zien dat ... en ... (noem namen teams) elkaar goed hielpen. Deze week hebben de schrijvers de punten bijgehouden op de teamlijsten. Tel de punten bij elkaar op en bedenk wat er deze week goed ging in het team als je denkt aan het samenwerken." **Geef willekeurige beurten en waardeer het antwoord**

GH

///

met punten. “Deze punten hebben jullie verdiend omdat je goed hebt samengewerkt: jullie hebben goed naar elkaar geluisterd en elkaar goed geholpen.”

Bedenk met elkaar wat het team met de meeste punten mag doen als ‘team van de week’. Ieder team telt de punten op. Tijdens de volgende les kunnen hier nog de punten voor de teamopdrachten en het teamwoordenboek bij komen (indien nagekeken). Het team dat dan de meeste punten heeft is het ‘team van de week.’

3. Vooruitblik. “De volgende keer lezen we verder in ‘Gozert’.”

OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 11-15

De lesdoelen van les 11-15:

'Gozert' – Pieter Koolwijk blz. 157 t/m 228	
Fictief: (vriendschap/ anders zijn/ psychologie)	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen hebben plezier tijdens het lezen. - De leerlingen kunnen gebeurtenissen vanuit meerdere perspectieven bekijken.
Teamopdrachten	
Woordenschat:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen de betekenis van het woord 'verpulveren' opzoeken in het woordenboek en in eigen woorden uitleggen wat de woorden betekent. - De leerlingen kunnen de studiewijzer 'uitdrukkingen en spreekwoorden' invullen voor 'door merg en been gaan' en 'tot overmaat van ramp'. - De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.
Lezen:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen uitleggen naar wie verwezen wordt met 'haar' in 'Ik had geen tijd om haar spelletjes mee te spelen.' en kunnen uitleggen wat Ties hiermee bedoelt. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat Ties bedoelt met 'Haar stem klonk nog zoeter dan een glas cola. Maar wel met een beetje prik.' - De leerlingen kunnen voorspellen van wie Ties bezoek krijgt en hoe het bezoekje verloopt. - De leerlingen kunnen uitleggen hoe Ties' bezoekers zich voelen bij het bezoek in de eetzaal. - De leerlingen kunnen voorspellen wat Ties zal aantreffen in de zombie-afdeling. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Luna Ties meeneemt naar de zombie-afdeling.
Schrijven:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen een plan van aanpak schrijven voor Huize Hoopvol.

Vorbereiding (voorafgaand aan les 11-15):

- Kijk de opdrachten van les 6-10 na en leg de teamboekjes 'Gozert' weer klaar.
- Zet het digibordschema 'Gozert' les 11-15* klaar.
- Leg (spreek)woordenboeken klaar (teamopdrachten).
- Leg per team studiewijzers klaar: 2x 'uitdrukkingen en spreekwoorden' klaar*.
- Leg per team voldoende studiewijzers* klaar om het teamwoordenboek aan te vullen.
- Hang de woordmuur op.
- Leg antwoordblad ABCD* met wasknijper klaar per leerling (les 14).

* Zie site: <http://successforall-nederland.nl>

Les	Woorden van de week	Blz.	Betekenis
11.	door merg en been gaan (uitdr.)	134	<i>Hartverscheurend; iets dat een sterk gevoel van schrikken of verdriet oproept.</i>
12.	verpulveren	151	<i>Iets zo kapot of klein maken dat er (bijna) niets van overblijft.</i>
13.	tot overmaat van ramp (uitdr.)	166	<i>Bovenop alle ellende die er al was.</i>

Les 11

**Samenwerk
vaardigheid:** - Door de teams te bepalen.

Lesdoel: - De leerlingen kunnen uitleggen naar wie verwezen wordt met 'haar' in 'Ik had geen tijd om haar spelletjes mee te spelen.' en kunnen uitleggen wat Ties hiermee bedoelt.
- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat Ties bedoelt met 'Haar stem klonk nog zoeter dan een glas cola. Maar wel met een beetje prik.'

Materialen: - 'Gozert', blz. 129 t/m 142
- teamboekje, les 6-10
- voldoende studiewijzers om het teamwoordenboek aan te vullen
- per team 2x de studiewijzer 'uitdrukkingen en spreekwoorden'
- spiekbrief 'verhelderen'
- woordmuur

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

1. Terugblik. "Vorige week hebben we onder andere gelezen dat Ties naar Huize Hoopvol ging. Na de afronding van de teamopdrachten hebben jullie de teamboekjes ingeleverd en heb ik de teams punten gegeven voor de opdrachten. Het team met de meeste punten is deze week het team van de week en dat is geworden... (noem de naam van het team)! Applaus voor dit team."

2. Vooruitblik. "Deze week lezen we hoe het verder loopt in Huize Hoopvol en de avonturen van Ties en Gozert. Vandaag gaan we voornamelijk verhelderen, maar ook andere strategieën komen deze week weer aan bod. Bij de schrijfopdracht gaan jullie verder met het plan van aanpak. Maar eerst bepalen we per team aan welke samenwerkvaardigheid jullie willen werken. Overleg in je team aan welk doel jullie deze week extra aandacht willen besteden en schrijf dat op in het teamboekje op de teamlijst van les 6-10."

tijd 5 minuten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen de betekenissen van (spreek)woorden in de tekst in het woordenboek opzoeken en de leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

1. Uitleg. "In het teamboekje zie je bij de taakbrief van les 6-10 weer een deel van de woorden van de week in een kolom staan. Van deze woorden moet je de betekenis opzoeken in het (spreek)woordenboek. Aangezien er twee uitdrukkingen bij staan, moeten jullie ook twee keer de studiewijzer 'uitdrukkingen en spreekwoorden' invullen. De woorden van de week vullen jullie verder aan door deze week voor zes woorden een studiewijzer in te vullen en zo ook je teamwoordenboek uit te breiden. Je kunt voor alle woorden de studiewijzer 'woord en betekenis' gebruiken, maar als er een andere studiewijzer is die beter bij het woord past, dan mogen jullie deze natuurlijk ook gebruiken. Denk bijvoorbeeld aan de studiewijzers 'synoniemen', 'hoort bij, want...' of 'mijn beroep is...' Zorg dat je woorden kiest die belangrijk zijn voor het begrip van de tekst en die iedereen moeilijk vindt. Vergeet niet te noteren op welke bladzijde je de woorden gevonden hebt."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen uitleggen naar wie verwezen wordt met 'haar' in 'ik had geen tijd om haar spelletjes mee te spelen', kunnen uitleggen wat Ties hiermee bedoelt en kunnen uitleggen wat Ties bedoelt met 'Haar stem klinkt nog zoeter dan een glas cola. Maar wel met een beetje prik.'

1. Leesdoel. "De eerste twee opdrachten van deze week vragen ons om stukken tekst te verhelderen. We moeten bij dit boek best vaak verhelderen. Hoe zou dat komen denken

DDU	jullie?" DDU. "In dit boek staan veel dingen niet letterlijk uitgeschreven. Er wordt veel beeldspraak gebruikt. Dit boek heeft het dus nodig dat er veel verhelderd wordt. Als je soms een ander boek leest, zal je ook merken dat je bij het ene boek meer moet verhelderen dan bij het andere. Door vaker boeken te lezen met veel beeldspraak en informatie die je tussen de regels door moeten lezen, word je hier ook steeds beter in."
DDU	2. Modeling. "Bij opdracht 1 moet ik uitleggen wat Ties bedoelt met 'Ik had geen tijd om haar spelletjes mee te spelen.' Maar eerst moet ik achterhalen wie hij bedoelt met 'haar'. Hoe kom ik erachter wie Ties bedoelt met 'haar'?" DDU. "Doordat er 'haar' en niet 'zijn' staat weet ik al dat het om een meisje of vrouw gaat en niet om een jongen of man. Ik kan in de tekst kijken. Meestal wordt de naam van degene waarnaar verwezen wordt ergens in de tekst ervoor. In de zin ervoor staat ook het verwijswoord 'ze'. Zal het om dezelfde persoon gaan? Ik weet in ieder geval dat ik nog verder terug moet zoeken. Ik ga verder in de tekst kijken wie 'ze' en 'haar' is. Daarna ga ik achterhalen welke spelletjes Ties geen tijd voor had. Spelletjes wordt soms ook gezegd als iemand iets onzin vindt en het verwijst dus niet altijd naar een letterlijk spelletje. Ik hoef in de tekst dus niet alleen op zoek te gaan naar een daadwerkelijk spelletje, maar misschien is het ook iets waarvan Ties denkt dat het onzin is. Jullie gaan hier straks verder naar op zoek."
tijd	3. Teamopdrachten. Plannen van de opdrachten. <u>5 minuten</u>
tijd klaar	4. Zelfstandig lezen: blz. 129 t/m 142, memo's plakken op mogelijke aanwijzingen voor de opdrachten. <u>10 minuten</u> woorden van de week
tijd klaar	5. Maatjeswerk: memo's vergelijken, aanwijzingen bespreken, duolezen: blz. 136 t/m 142. <u>10 minuten</u> woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten
tijd GH	6. Teamopdrachten. Uitvoeren van de teamopdrachten. <u>20 minuten</u> 7. Groep. Laat de teams vertellen wat Ties bedoelt met 'Haar stem klonk nog zoeter dan een glas cola. Maar wel met een beetje prik.' Stimuleer de leerlingen om het te bewijzen met aanwijzingen in de tekst.
///	Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

GH	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze dit hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
///	
GH	2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams of ze zelf ook al woorden gevonden hebben die ze in het teamwoordenboek en op de woordmuur willen zetten. Bespreek deze woorden en bepaal samen met de groep of het woorden zijn die op de woordmuur geschreven moeten worden omdat ze belangrijk zijn om te onthouden. Waardeer antwoorden met gebruik van argumenten met punten.
///	
terugblik	- samenwerkingvaardigheid - woorden van de week - teamopdrachten - punten en feedback
voorblik	- woorden van de week - teamopdrachten

Les 12

- Lesdoel:**
- De leerlingen kunnen voorspellen van wie Ties bezoek krijgt en hoe het bezoekje verloopt.
 - De leerlingen kunnen uitleggen hoe Ties' bezoekers zich voelen bij het bezoek in de eetzaal.
- Materialen:**
- 'Goziert', blz. 144 t/m 156
 - teamboekje, les 11-15
 - spiekbrieven 'voorspellen' en 'vraag & antwoord'
 - Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

- terugblik**
- samenwerkvaardigheid
 - woorden van de week
 - teamopdrachten

- vooruitblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

- 1. Uitleg.** "Tijdens les 11 hebben we de eerste zelfgekozen woorden op de woordmuur geschreven. Vandaag vullen we de woordmuur verder aan. Let ook vandaag dus goed op of je woorden tegenkomt die jullie willen gebruiken voor de woordmuur en het teamwoordenboek. Als je nog niet alle woorden hebt opgezocht in het woordenboek, kun je daar vandaag mee verder."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen voorspellen van wie Ties bezoek krijgt en hoe het bezoekje verloopt en kunnen uitleggen hoe Ties' bezoekers zich voelen bij het bezoek in de eetzaal.

- 1. Uitleg.** "Bij les 11 hebben jullie als team al een deel van de opdrachten gemaakt. Vandaag gaan we voorspellen en vragen beantwoorden. Jullie gaan tijdens het lezen memo's plakken op aanwijzingen die kunnen helpen bij het voorspellen en het verhelderen van de tekst. Let bij het voorspellen goed op tot waar je kunt lezen voordat je gaat voorspellen en lees pas verder nadat je de voorspelling gedaan hebt. Vergeet ook niet een vinkje te zetten als een voorspelling uitkomt in het lezen erna. Bespreek in je team waar je memo's hebt geplakt en waarom. Zorg ervoor dat iedereen actief betrokken is bij het maken van de opdrachten. Dit kun je doen door iedereen uit te laten spreken en actief naar elkaar te luisteren. Zorg dat iedereen het eens is met wat er opgeschreven wordt en dat iedereen ook weet wat jullie uiteindelijke antwoord is. Zo is iedereen verantwoordelijk voor het antwoord."

- 2. Teamopdrachten. Plannen van de opdrachten.** "Lees de opdrachten met elkaar goed door en overleg hoe je dit als team gaat aanpakken. Schrijf de taakverdeling op en houd elkaar goed op de hoogte. Bedenk wat je de vorige les als Tips & Tops van de groep hebt gekregen en zet dat in bij het maken van de opdracht. Na het lezen vergelijk je de memo's met je maatje en samen met het team ga je verder met de teamopdrachten."

tip *Stimuleer leerlingen om elkaar actief te betrekken en tot overeenstemming komen bij het maken van de opdrachten.*

tijd 5 minuten

- 3. Zelfstandig lezen: blz. 144 t/m 156, memo's plakken op aanwijzingen.**

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week

tijd	4. Maatjeswerk: memo's vergelijken, aanwijzingen bespreken, duolezen: blz. 150 t/m 156.
klaar	<u>10 minuten</u> woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten
tijd	5. Teamopdrachten. Uitvoeren van de teamopdrachten.
GH	<u>15 minuten</u> 6. Groep. Laat de teams vertellen wat ze voorspeld hadden over het bezoek en wat daarvan
///	uitgekomen is. Stimuleer de leerlingen om het te bewijzen met aanwijzingen in de tekst. Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.
AFRONDING	
GH	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling
///	vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze dit hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
GH	2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de
///	teams of ze zelf ook al woorden gevonden hebben die ze in het teamwoordenboek willen zetten. Bespreek deze woorden en bepaal samen met de groep of het woorden zijn die op de woordmuur geschreven moeten worden omdat ze belangrijk zijn om te onthouden. Waardeer antwoorden met gebruik van argumenten met punten.
terugblik	- woorden van de week - teamopdrachten - punten en feedback
voorblik	- woorden van de week - teamopdrachten
spel	Brain Game naar keuze

Les 13

- Lesdoel:**
- De leerlingen kunnen voorspellen wat Ties zal aantreffen in de zombie-afdeling.
 - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Luna Ties meeneemt naar de zombie-afdeling.

- Materialen:**
- 'Gozert', blz. 157 t/m 170
 - teamboekje, les 11-15
 - spiekbrief 'voorspellen' en 'verhelderen'
 - Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

- terugblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

- vooruitblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

- 1. Uitleg.** "De afgelopen lessen hebben we de woordmuur aangevuld met een aantal nieuwe woorden. Vandaag maken we de woordmuur compleet. Een deel van de woorden heb ik voor jullie gekozen, maar de laatste woorden kiezen jullie weer zelf. Let tijdens het lezen dus weer goed op welke woorden jullie willen gebruiken voor de woordmuur en het teamwoordenboek."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen voorspellen wat Ties zal aantreffen in de zombie-afdeling en kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Luna Ties meeneemt naar de zombie-afdeling.

- 1. Uitleg.** "Tijdens les 12 hebben jullie als team al een deel van de opdrachten gemaakt. Vandaag gaan we verder met het voorspellen en verhelderen. Het voorspellen doe je voordat je gelezen hebt. Luister bij het voorspellen goed naar elkaar en probeer het eens te worden over en voorspelling. Misschien noemt iemand anders iets wat jij zelf nog niet bedacht hebt. Zo kom je samen vaak tot een beter of vollediger antwoord dan alleen. Schrijf de taakverdeling in het teamboekje en houd elkaar goed op de hoogte van wat je hebt gedaan. Iedereen moet straks weten wat het antwoord is."

- 2. Teamopdrachten: Plannen van de opdrachten en een voorspelling doen.** "Lees de opdrachten met elkaar goed door en overleg hoe je dit als team gaat aanpakken. Bedenk wat je de vorige les als Tips & Tops van de groep hebt gekregen en zet dat in bij het maken van de opdracht. Na het lezen vergelijk je de memo's met je maatje en samen met het team ga je verder met de teamopdrachten."

tip *Monitor of leerlingen elkaars ideeën aannemen en hier mogelijk op voortbouwen en daag leerlingen uit om ook kritisch naar hun eigen ideeën te kijken en open te staan voor de ideeën van de anderen.*

tijd 5 minuten

- 3. Zelfstandig lezen: blz. 157 t/m 170, memo's plakken op aanwijzingen.**

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week

- 4. Maatjeswerk: memo's vergelijken, aanwijzingen bespreken, duolezen: blz. 165 t/m 170.**

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten

- 5. Teamopdrachten. Uitvoeren van de teamopdrachten.**

tijd	<u>15 minuten</u>
GH	6. Groep. Laat de teams vertellen wat overeenkwam tussen hun voorspelling en hun samenvatting. Stimuleer de leerlingen om het te bewijzen met aanwijzingen in de tekst.
///	Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

GH	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze dit hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
///	
GH	2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams met welke woorden ze de woordmuur compleet willen maken. Zorg dat de woordmuur vandaag volledig ingevuld is. Waardeer antwoorden die de teams geven met gebruik van argumenten met punten.
///	
terugblik	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week - teamopdrachten - punten en feedback
voorblik	<ul style="list-style-type: none"> - toets - introductie schrijfopdracht
spel	Brain Game naar keuze

Les 14

Lesdoel: - De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

Materialen: - 'Gozert', blz. 171 t/m 183
- toetsboekje, week 3 (les 14)
- antwoordblad ABCD met wasknijper
- Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - woorden van de week
- teamopdrachten

vooruitblik - toets
- voorbereiding op de schrijfopdracht

WOORDEN VAN DE WEEK

1. Oefenen voor de toets. De leerlingen kunnen zich voorbereiden op de toets door de betekenis van de woorden nog even door te nemen. Dit kan met het teamboekje of met de woordmuur.
tijd 5 minuten

TOETS

Doel: De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

1. Zet de leerlingen in toetsopstelling.
2. Lees de vragen uit het toetsboekje voor. Geef uitleg bij de vragen, o.a. door duidelijk aan te geven wat de bedoeling is van een vraag.
3. Zelfstandig lezen: blz. 171 t/m 183 en maken van de vragen.
tijd 30 minuten
klaar woorden van de week afmaken, stillezen
4. Bespreken van de vragen. "Je krijgt van mij een blad met daarop de letters ABCD. We gaan de vragen bespreken en elke keer als ik de vraag voorgelezen heb, kijk je of je gekozen had voor antwoord A, B, C of D. Heb je voor B gekozen dan zet je de wasknijper op B. Koos je voor C dan doe je de wasknijper op die letter. Daarna doen we op mijn teken het bordje omhoog." **Lees de eerste vraag voor en vraag aan de leerlingen om de wasknijper op de letter van hun antwoord te zetten. Kijk of de (bijna alle) leerlingen het goede antwoord hebben en ga dan door. Als er veel verschillende antwoorden gegeven zijn, model dan de stappen die de leerlingen hadden moeten maken om tot het juiste antwoord te komen.**
→ *Haal de toetsen op en zet de resultaten in de scorelijst weektoets.*
tip *Bespreek met de leerlingen waarom Gozert niet op de zombie-afdeling zou kunnen komen. Er lijkt hier geen ruimte te zijn voor enige fantasie, waardoor Gozert wellicht er ook niet zou kunnen zijn.*

VOORBEREIDING OP DE SCHRIJFOPDRACHT

Doel: De leerlingen kunnen een plan van aanpak schrijven voor Huize Hoopvol.

1. Opdracht. "Tijdens les 9 en 10 hebben jullie een plan van aanpak gemaakt voor het inrichten van Huize Hoopvol. Deze en volgende les gaan we een plan van aanpak maken voor de activiteiten van Huize Hoopvol. Wat zouden de kinderen en medewerkers van Huize Hoopvol moeten doen om de kinderen goed te helpen, te laten functioneren en plezier te laten hebben? Om dat te kunnen bepalen is het goed om na te denken waarom kinderen naar Huize Hoopvol gaan. Waarom zitten kinderen in Huize Hoopvol denk je?" **DDU.** "Deze kinderen

hebben hulp nodig, omdat hun gedrag niet past bij wat gezien wordt als 'normaal'. Er gebeuren dingen in hun hoofd die niet bij andere mensen gebeuren. Door dit in je achterhoofd te houden, kun je ook bedenken wat de kinderen nodig hebben in Huize Hoopvol. Bespreek alvast met je team wat je graag zou willen zien aan activiteiten voor Huize Hoopvol vandaag, zodat je dat in de volgende les verder uit kunt werken. Lees eerst goed het stappenplan door in het teamboekje."

tijd 10 minuten

/// Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

terugblik	<ul style="list-style-type: none"> - toets - voorbereiding schrijfpdracht - punten en feedback
voorblik	<ul style="list-style-type: none"> - schrijfpdracht - inleveren van teamwoordenboek - team van de week
spel	Brain Game naar keuze

Les 15

Lesdoel: - De leerlingen kunnen een plan van aanpak schrijven voor Huize Hoopvol.

Materialen: - 'Gozert', blz. 184 t/m 198
- teamboekje, les 11-15

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - toets
- voorbereiding schrijfpdracht

vooruitblik - schrijfpdracht
- inleveren teamboekjes en teamwoordenboek
- team van de week

TEAMOPDRACHTEN AFMAKEN EN SCHRIJFPDRACHT

Doel: De leerlingen kunnen een plan van aanpak schrijven voor Huize Hoopvol.

- 1. Zelfstandig lezen/voorlezen: blz. 184 t/m 198**
- 2. Uitleg.** "Vandaag hebben jullie de tijd om de opdrachten af te maken, en we gaan ook verder met de schrijfpdracht. Voordat jullie gaan beginnen, maken jullie een plan van aanpak. Als dat nog niet helemaal duidelijk is, moeten jullie nog even overleggen wie in jullie team wat gaat doen. Bedenk welke Tips & Tops jullie van de groep hebben gekregen en zet dat in bij het maken van de opdracht."
- tijd** 40 minuten
klaar het plan van les 10 aanvullen met ruimtes en/of materialen
///
- 3. Presentatie van het plan van aanpak.** "Jullie gaan nu als team jullie plan van aanpak presenteren. Overleg hoe jullie dat gaan doen en zorg ervoor dat iedereen antwoord kan geven op vragen van de groep."
- tijd** 5 minuten
- 4. Laat de teams hun plan van aanpak presenteren aan de groep, geef mogelijkheden voor het stellen van vragen aan de teams en laat de groep Tops geven. De teams kunnen deze tops inzetten voor het samenwerkdoel voor de komende week.**
- tijd** 10 minuten
- 5. Besteed aandacht aan het samenwerken, evalueer de samenwerking in de teams en bespreek met elkaar de moeilijkheden en een mogelijke aanpak ("Wat ga je volgende week anders/hetzelfde doen?") voor de volgende week.**
- tijd** 5 minuten
/// **Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.**

AFRONDING

- 1. Woorden van de week.** "Deze week hebben jullie weer zelf woorden uit de tekst gehaald voor de woordmuur. Dit zijn de woorden die we in elk geval willen onthouden. Daarnaast hebben jullie zes woorden uitgekozen voor het teamwoordenboek. Dit kunnen toevallig dezelfde woorden zijn als de woorden die we samen hebben gekozen voor de woordmuur. Het teamwoordenboek en het teamboekje leveren jullie vandaag in. Als ik het heb nagekeken, kunnen jullie er nog punten voor krijgen."
- 2. Terugblik.** "Ik zag teams heel goed samenwerken. Ik kon echt zien dat ... en ... (noem namen teams) elkaar goed hielpen. Deze week hebben de schrijvers de punten bijgehouden op de teamlijsten. Tel de punten bij elkaar op en bedenk wat er deze week goed ging in het team als je denkt aan het samenwerken." **Geef willekeurige beurten en waardeer het antwoord**
- GH**

///

met punten. “Deze punten hebben jullie verdiend omdat je goed hebt samengewerkt: jullie hebben goed naar elkaar geluisterd en elkaar goed geholpen.”

Bedenk met elkaar wat het team met de meeste punten mag doen als ‘team van de week’. Ieder team telt de punten op. Tijdens de volgende les kunnen hier nog de punten voor de teamopdrachten en het teamwoordenboek bij komen (indien nagekeken). Het team dat dan de meeste punten heeft is het ‘team van de week.’

3. Vooruitblik. “De volgende keer lezen we verder in ‘Gozert’.”

OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 16-20

De lesdoelen van les 16-20:

'Gozert' – Pieter Koolwijk blz. 229 t/m 295	
Fictief: (vriendschap/ anders zijn/ psychologie)	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen hebben plezier tijdens het lezen. - De leerlingen kunnen gebeurtenissen vanuit meerdere perspectieven bekijken.
Teamopdrachten	
Woordenschat:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen de woorden 'droog' en 'kortsluiting' opzoeken in het woordenboek en in eigen woorden uitleggen wat het woord betekent. - De leerlingen kunnen bepalen of de woorden 'bulderen' en 'schreeuwen' synoniemen zijn aan de hand van de studiewijzer 'synoniemen'. - De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.
Lezen:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen uitleggen naar wie 'hij' verwijst in de zin "Verrader," snauwde hij." en kunnen uitleggen waar 'hij' dat zegt. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen welk bewijs Ties gevonden heeft dat Gozert echt bestaat en waarom hij denkt dat dat bewijs is van het bestaan van Gozert. - De leerlingen kunnen het hoofdstuk 'Gewoon' samenvatten. - De leerlingen kunnen uitleggen waarom Ties niks zegt aan de telefoon. - De leerlingen kunnen aangeven of de vraag een opzoekvraag of een nadenkvraag is en kunnen uitleggen waarom. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat het betekent dat de kleur uit iemands gezicht verdwijnt en waardoor dit gebeurt bij de moeder van Ties. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waardoor Ties' moeder opeens besluit wel naar hem te luisteren.
Schrijven:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen een formele brief schrijven aan de directeur van Huize Hoopvol.

Vorbereiding (voorafgaand aan les 16-20):

- Kijk de opdrachten van les 11-15 na en leg de teamboekjes 'Gozert' weer klaar.
- Zet het digibordschema 'Gozert' les 16-20* klaar.
- Leg (spreek)woordenboeken klaar (teamopdrachten).
- Leg per team studiewijzers klaar: 1x 'synoniemen' *.
- Leg per team voldoende studiewijzers* klaar om het teamwoordenboek aan te vullen.
- Hang de woordmuur op.
- Leg antwoordblad ABCD* met wasknijper klaar per leerling (les 19).

* Zie site: <http://successforall-nederland.nl>

Les	Woorden van de week	Blz.	Betekenis
16.	droog	211	<i>Als iemand verrassende grapjes maakt zonder te lachen.</i>
17.	kortsluiting	216	<i>Elektrische storing.</i>
18.	bulderen	231	<i>Luid schreeuwen met een zware stem.</i>

Les 16

**Samenwerk
vaardigheid:** - Door de teams te bepalen.

Lesdoel: - De leerlingen kunnen uitleggen naar wie 'hij' verwijst in de zin "Verrader,' snauwde hij.' en kunnen uitleggen waar 'hij' dat zegt.
- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen welk bewijs Ties gevonden heeft dat Gozert echt bestaat en waarom hij denkt dat dat bewijs is van het bestaan van Gozert.

Materialen: - 'Gozert', blz. 199 t/m 212
- teamboekje, les 16-20
- voldoende studiewijzers om het teamwoordenboek aan te vullen
- per team 1x de studiewijzer 'synoniemen'
- spiekbrieven 'verhelderen'
- woordmuur

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

1. Terugblik. "Vorige week hebben we veel gelezen Ties, Gozert en Luna in Huize Hoopvol. We hebben gelezen dat Ties van Gozert af moet komen, maar dat dit nog niet zo goed lukt. Daarbij hebben we voorspellingen gedaan, stukken tekst verhelderd en hebben we vragen beantwoord. Na de afronding van de teamopdrachten hebben jullie de teamboekjes ingeleverd en heb ik de teams punten gegeven voor de opdrachten. Het team met de meeste punten is deze week het team van de week en dat is geworden... (noem de naam van het team)! Applaus voor dit team."

2. Vooruitblik. "Deze week lezen we hoe het verhaal afloopt en komen we erachter of Ties helemaal van Gozert afkomt. We eindigen de week met een schrijfopdracht, waarbij we een brief schrijven naar de directeur van Huize Hoopvol. Maar eerst bepalen we per team aan welke samenwerkvaardigheid jullie willen werken. Overleg in je team aan welk doel jullie deze week extra aandacht willen besteden en schrijf dat op in het teamboekje op de teamlijst van les 16-20."

tijd 5 minuten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen de betekenissen van (spreek)woorden in de tekst in het woordenboek opzoeken en de leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

1. Uitleg. "In het teamboekje zie je bij de taakbrief van les 16-20 weer een deel van de woorden van de week in een kolom staan. Van deze woorden moet je de betekenis opzoeken in het (spreek)woordenboek. Bij het woord 'bulderen' moeten jullie uitzoeken of het een synoniem is van 'schreeuwen' door de studiewijzer 'synoniemen' te gebruiken. Ook gaan jullie van twee woorden de betekenis opzoeken in het woordenboek en jullie schrijven de betekenis op in het teamboekje. Het is heel belangrijk om te kijken naar de context waarin het woord staat. Een van de woorden is 'droog'. We kennen het woord 'droog' als antoniem van 'nat', maar het woord heeft ook andere betekenissen. Kijk dus goed in de tekst of dit de betekenis is die we zoeken of dat er een andere betekenis is van droog die we moeten gebruiken. De woorden van de week vullen jullie verder aan door deze week voor zes woorden een studiewijzer in te vullen en zo ook je teamwoordenboek uit te breiden. Je kunt voor alle woorden de studiewijzer 'woord en betekenis' gebruiken, maar als er een andere studiewijzer is die beter bij het woord past, dan mogen jullie deze natuurlijk ook gebruiken. Denk bijvoorbeeld aan de studiewijzers 'antoniemen', 'hoort bij, want...' of 'mijn beroep is...'. Zorg

dat je woorden kiest die belangrijk zijn voor het begrip van de tekst en die iedereen moeilijk vindt. Vergeet niet te noteren op welke bladzijde je de woorden gevonden hebt.”

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen uitleggen naar wie ‘hij’ verwijst in de zin “Verrader,’ snauwde hij.’ en kunnen uitleggen waar ‘hij’ dat zegt en kunnen in eigen woorden uitleggen welk bewijs Ties gevonden heeft dat Gozert echt bestaat en waarom hij denkt dat dat bewijs is van het bestaan van Gozert.

1. Leesdoel. “We gaan vandaag stukken tekst verhelderen. Daarnaast gaan we deze week ook nog een hoofdstuk samenvatten en vragen beantwoorden bij de tekst.”

2. Modeling. “Bij opdracht 1 gaan we een verwijswoord verhelderen en vervolgens een uitspraak verhelderen, door uit te leggen waarom hij dat zegt. Bij opdracht 2 gaan we op zoek naar bewijs dat Ties gevonden denkt te hebben dat Gozert echt bestaat. We gaan ook uitleggen waarom hij denkt dat het bewijs is van het bestaan van Gozert. Denk ook eens na of jij er nu ook van overtuigd bent dat Gozert bestaat en waarom je dat denkt. Dat bespreken we na het maken van de opdrachten.”

3. Teamopdrachten. Plannen van de opdrachten.

tijd 5 minuten

4. Zelfstandig lezen: blz. 199 t/m 212, memo’s plakken op mogelijke aanwijzingen voor de opdrachten.

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week

5. Maatjeswerk: memo’s vergelijken, aanwijzingen bespreken, duolezen: blz. 205 t/m 212.

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten

6. Teamopdrachten. Uitvoeren van de teamopdrachten.

tijd 20 minuten

GH **7. Groep. Laat de teams vertellen wat het bewijs is dat Ties heeft gevonden van Gozerts bestaan en waarom hij denkt dat dit bewijs is. Stimuleer leerlingen om kritisch na te denken over of ze het eens zijn met Ties. Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.**

///

AFRONDING

GH **1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze dit hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.**

///

GH **2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams of ze zelf ook al woorden gevonden hebben die ze in het teamwoordenboek en op de woordmuur willen zetten. Bespreek deze woorden en bepaal samen met de groep of het woorden zijn die op de woordmuur geschreven moeten worden omdat ze belangrijk zijn om te onthouden. Waardeer antwoorden met gebruik van argumenten met punten.**

///

terugblik

- samenwerkingvaardigheid
- woorden van de week
- teamopdrachten
- punten en feedback

voorblik

- woorden van de week
- teamopdrachten

Les 17

- Lesdoel:**
- De leerlingen kunnen het hoofdstuk 'Gewoon' samenvatten.
 - De leerlingen kunnen uitleggen waarom Ties niks zegt aan de telefoon.
 - De leerlingen kunnen aangeven of de vraag een opzoekvraag of een nadenkvraag is en kunnen uitleggen waarom.

- Materialen:**
- 'Govert', blz. 213 t/m 223
 - teamboekje, les 16-20
 - spiekbrieven 'samenvatten' en 'vraag & antwoord'
 - Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

- terugblik**
- samenwerkvaardigheid
 - woorden van de week
 - teamopdrachten

- vooruitblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

- 1. Uitleg.** "Tijdens les 16 hebben we de eerste zelfgekozen woorden op de woordmuur geschreven. Vandaag vullen we de woordmuur verder aan. Let ook vandaag dus goed op of je woorden tegenkomt die jullie willen gebruiken voor de woordmuur en het teamwoordenboek. Als je nog niet alle woorden hebt opgezocht in het woordenboek, kun je daar vandaag mee verder."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen het hoofdstuk 'Gewoon' samenvatten, kunnen uitleggen waarom Ties niks zeg aan de telefoon en kunnen aangeven of de vraag een opzoekvraag of een nadenkvraag is en waarom.

- 1. Uitleg.** "Bij opdracht 3 gaan jullie een hoofdstuk samenvatten. Opdracht 4 is een opdracht rondom de strategie 'vraag & antwoord'. Net als tijdens de andere lessen gaan jullie tijdens het lezen memo's plakken op aanwijzingen die kunnen helpen bij het beantwoorden van de vragen. Bespreek in je team waar je memo's hebt geplakt en waarom. Als je vindt dat iemand het goed gedaan heeft, geef diegene dan eens een compliment."

- 2. Teamopdrachten. Plannen van de opdrachten.** "Lees de opdrachten met elkaar goed door en overleg hoe je dit als team gaat aanpakken. Schrijf de taakverdeling op en houd elkaar goed op de hoogte. Bedenk wat je de vorige les als Tips & Tops van de groep hebt gekregen en zet dat in bij het maken van de opdracht. Na het lezen vergelijk je de memo's met je maatje en samen met het team ga je verder met de teamopdrachten."

- tijd** 5 minuten
- 3. Zelfstandig lezen: blz. 213 t/m 223, memo's plakken op aanwijzingen voor het beantwoorden van de vragen.**

- tijd** 10 minuten
- klaar** woorden van de week

- 4. Maatjeswerk: memo's vergelijken, aanwijzingen bespreken, duolezen: blz. 218 t/m 223.**

- tijd** 10 minuten
- klaar** woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten

- 5. Teamopdrachten. Uitvoeren van de teamopdrachten.**

- tijd** 15 minuten

GH 6. Groep. Laat de teams vertellen waarom Ties niks zegt als hij aan de telefoon is. Stimuleer de leerlingen om het te bewijzen met aanwijzingen in de tekst. Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.
///

AFRONDING

GH 1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze dit hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
///

GH 2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams of ze zelf ook al woorden gevonden hebben die ze in het teamwoordenboek willen zetten. Bespreek deze woorden en bepaal samen met de groep of het woorden zijn die op de woordmuur geschreven moeten worden omdat ze belangrijk zijn om te onthouden. Waardeer antwoorden met gebruik van argumenten met punten.
///

terugblik - woorden van de week
- teamopdrachten
- punten en feedback

vooruitblik - woorden van de week
- teamopdrachten

spel Brain Game naar keuze

Les 18

- Lesdoel:**
- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat het betekent dat de kleur uit iemands gezicht verdwijnt en waardoor dit gebeurt bij de moeder van Ties.
 - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waardoor Ties' moeder opeens besluit wel naar hem te luisteren.

- Materialen:**
- 'Gozert', blz. 224 t/m 236
 - teamboekje, les 16-20
 - spiekbrief 'verhelderen'
 - Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

- terugblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

- vooruitblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

- 1. Uitleg.** "De afgelopen lessen hebben we de woordmuur aangevuld met een aantal nieuwe woorden. Vandaag maken we de woordmuur compleet. Een deel van de woorden heb ik voor jullie gekozen, maar de laatste woorden kiezen jullie weer zelf. Let tijdens het lezen dus weer goed op welke woorden jullie willen gebruiken voor de woordmuur en het teamwoordenboek."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat het betekent dat de kleur uit iemands gezicht verdwijnt en waardoor dit gebeurt bij de moeder van Ties en kunnen uitleggen waardoor Ties' moeder opeens besluit wel naar hem te luisteren.

- 1. Uitleg.** "Tijdens les 16 en 17 hebben jullie als team al een deel van de opdrachten gemaakt. Vandaag gaan we verder met verhelderen. Schrijf de taakverdeling in het teamboekje en houd elkaar goed op de hoogte van wat je hebt gedaan. Iedereen moet straks weten wat het antwoord is."

- 2. Teamopdrachten plannen en voorspellen.** "Lees de opdrachten met elkaar goed door en overleg hoe je dit als team gaat aanpakken. Bedenk wat je de vorige les als Tips & Tops van de groep hebt gekregen en zet dat in bij het maken van de opdracht. Na het lezen vergelijk je de memo's met je maatje en samen met het team ga je verder met de teamopdrachten."

tijd 5 minuten

- 3. Zelfstandig lezen:** blz. 224 t/m 236, memo's plakken op aanwijzingen.

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week

- 4. Maatjeswerk:** memo's vergelijken, aanwijzingen bespreken, duolezen: blz. 228 t/m 236.

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten

- 5. Teamopdrachten. Uitvoeren van de teamopdrachten.**

tijd 15 minuten

GH **6. Groep.** Laat de teams vertellen waarom Ties' moeder besluit naar Ties te luisteren. Stimuleer de leerlingen om het te bewijzen met aanwijzingen in de tekst.

tip *Besprek met de leerlingen wat zij zouden doen als ze in de schoenen van Ties' moeder stonden. Hadden zij hem nu ook geloofd? En wat zouden ze doen om te helpen?*

/// Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

- GH 1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze dit hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
- ///
- GH 2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams met welke woorden ze de woordmuur compleet willen maken. Zorg dat de woordmuur vandaag volledig ingevuld is. Waardeer antwoorden die de teams geven met gebruik van argumenten met punten.
- ///
- terugblik
 - woorden van de week
 - teamopdrachten
 - punten en feedback
- voorblik
 - toets
 - introductie schrijfofdracht
- spel Brain Game naar keuze

Les 19

Lesdoel: - De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

Materialen: - 'Gozert', blz. 237 t/m 245
- toetsboekje, week 4 (les 19)
- antwoordblad ABCD met wasknijper
- Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - woorden van de week
- teamopdrachten

vooruitblik - toets
- voorbereiding op de schrijfopdracht

WOORDEN VAN DE WEEK

1. Oefenen voor de toets. De leerlingen kunnen zich voorbereiden op de toets door de betekenis van de woorden nog even door te nemen. Dit kan met het teamboekje of met de woordmuur.
tijd 5 minuten

TOETS

Doel: De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

1. Zet de leerlingen in toetsopstelling.
2. Lees de vragen uit het toetsboekje voor. Geef uitleg bij de vragen, o.a. door duidelijk aan te geven wat de bedoeling is van een vraag.
3. Zelfstandig lezen: blz. 237 t/m 245 en maken van de vragen.
tijd 30 minuten
klaar woorden van de week afmaken, stillezen
4. Bespreken van de vragen. "Je krijgt van mij een blad met daarop de letters ABCD. We gaan de vragen bespreken en elke keer als ik de vraag voorgelezen heb, kijk je of je gekozen had voor antwoord A, B, C of D. Heb je voor B gekozen dan zet je de wasknijper op B. Koos je voor C dan doe je de wasknijper op die letter. Daarna doen we op mijn teken het bordje omhoog." **Lees de eerste vraag voor en vraag aan de leerlingen om de wasknijper op de letter van hun antwoord te zetten. Kijk of de (bijna alle) leerlingen het goede antwoord hebben en ga dan door. Als er veel verschillende antwoorden gegeven zijn, model dan de stappen die de leerlingen hadden moeten maken om tot het juiste antwoord te komen.**
tip *Vraag 4 gaat over het armbandje dat Micah aan Jenny geeft. Bespreek de symboliek van het armbandje. Kom hier in les 20 op terug, waar over symboliek gesproken wordt.*
→ *Haal de toetsen op en zet de resultaten in de scorelijst weektoets.*

VOORBEREIDING OP DE SCHRIJFOPDRACHT

Doel: De leerlingen kunnen een formele brief schrijven aan de directeur van Huize Hoopvol.

1. Opdracht. "Tijdens les 10 en 15 hebben we plannen van aanpak gemaakt voor Huize Hoopvol. Deze plannen gaan jullie opsturen naar de directeur van Huize Hoopvol. Daarbij stuur je een formele brief, waarin je uitlegt waarom het belangrijk is dat er dingen veranderd worden in Huize Hoopvol. Deze opdracht maak je in maatjes. Lees het stappenplan door en bedenk met je maatje welke dingen je wil noemen in de brief en begin alvast met de eerste stap of stappen van het stappenplan."
tijd 10 minuten

/// Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

terugblik	<ul style="list-style-type: none">- toets- voorbereiding schrijfpdracht- punten en feedback
vooruitblik	<ul style="list-style-type: none">- schrijfpdracht- inleveren van teamwoordenboek- team van de week
spel	Brain Game naar keuze

Les 20

Lesdoel: - De leerlingen kunnen een formele brief schrijven aan de directeur van Huize Hoopvol.

Materialen: - 'Gozert', blz. 246 t/m 253
- teamboekje, les 16-20
- 1x per tweetal: gelinieerd A4-papier

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - toets
- voorbereiding schrijfp opdracht

vooruitblik - schrijfp opdracht
- inleveren teamboekjes en teamwoordenboek
- team van de week

TEAMOPDRACHTEN AFMAKEN EN BOEGESPREEK

Doel: De leerlingen kunnen een formele brief schrijven aan de directeur van Huize Hoopvol.

	1. Zelfstandig lezen/voorlezen: blz. 246 t/m 253. 2. Uitleg. "Vandaag hebben jullie de tijd om de opdrachten af te maken, en we gaan ook verder met de schrijfp opdracht. Voordat jullie gaan beginnen, maken jullie een plan van aanpak. Als dat nog niet helemaal duidelijk is, moeten jullie nog even overleggen wie in jullie team wat gaat doen. Bedenk welke Tips & Tops jullie van de groep hebben gekregen en zet dat in bij het maken van de opdracht."
tijd	<u>40 minuten</u>
klaar	Voorbeelden van een formele brief zoeken.
///	Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.
	3. Presentatie van de formele brief. "Jullie gaan nu als team jullie formele brief presenteren. Overleg hoe jullie dat gaan doen en zorg ervoor dat iedereen antwoord kan geven op vragen van de groep."
tijd	<u>5 minuten</u>
	4. Laat de teams hun formele brief presenteren aan de groep, geef mogelijkheden voor het stellen van vragen aan de teams en laat de groep Tops geven. De teams kunnen deze tops inzetten voor het samenwerkdoel voor de komende week.
tijd	<u>10 minuten</u>
	5. Besteed aandacht aan het samenwerken, evalueer de samenwerking in de teams en bespreek met elkaar de moeilijkheden en een mogelijke aanpak ("Wat ga je volgende week anders/hetzelfde doen?") voor de volgende week.
tijd	<u>5 minuten</u>
///	Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.

TERUGBLIK OP VOORSPELLEN

Doel: De leerlingen kunnen op basis van de kennis die ze hebben opgedaan de voorspelling beoordelen en aanvullen.

	1. Uitleg. "We hebben 'Gozert' nu uitgelezen. Met de dobbelsteen hebben we allerlei voorspellingen gedaan over het boek. Vandaag gaan we kijken of de voorspellingen zijn uitgekomen. Het is natuurlijk helemaal niet raar dat ze soms ook niet uitkomen. De schrijver kan je bijvoorbeeld op een verkeerd been hebben gezet." 2. Opdracht. "We gaan eerst kijken naar 'wanneer'. We hebben voorspeld dat het boek gaat over (vul aan wat het antwoord van de groep was). Nu we het boek uit hebben gelezen weten we wat de inhoud van het boek was. Hebben we het juist voorspeld?" Evalueer samen met de leerlingen de voorspelling en geef punten voor juiste argumenten om het zo te laten, aan te vullen en/of te veranderen. "Dan gaan we nu kijken naar de 'waar' (vul aan wat het antwoord
GH	
///	

GH ///	van de groep was). Klopt dit met wat we nu gelezen en gezien hebben?" Evalueer samen met de leerlingen de voorspelling en geef punten voor juiste argumenten om het zo te laten, aan te vullen en/of te veranderen. Ga zo alle punten van de voorspelling langs en laat de teams overleggen welke argumenten ze hebben om iets te veranderen of de voorspelling zo te laten staan.
tip	<i>Als leerlingen moeite hebben met het vinden van argumenten, model dan voorbeelden van argumenten op basis van aanwijzingen in het boek.</i>
DDU ///	3. Afronding. "We hebben de voorspellingen aangepast met dat wat we nu weten over het boek. Voldeed dit boek aan je verwachtingen die je er voorafgaand over had?" DDU. Geef kort tijd om na te denken te overleggen met maatje en geef dan een beurt.
tip	<i>Bespreek met de leerlingen hoe het boek je soms de indruk geeft dat Gozert wel moet bestaan en soms dat Gozert wel alleen in Ties' fantasie bestaat. Waarom zou de schrijver dit doen? En wat doet dat met jou als lezer?</i>

AFRONDING

	1. Woorden van de week. "Deze week hebben jullie weer zelf woorden uit de tekst gehaald voor de woordmuur. Dit zijn de woorden die we in elk geval willen onthouden. Daarnaast hebben jullie zes woorden uitgekozen voor het teamwoordenboek. Dit kunnen toevallig dezelfde woorden zijn als de woorden die we samen hebben gekozen voor de woordmuur."
	2. Inleveren teamwoordenboek en teamboekje. "Het teamwoordenboek en het teamboekje leveren jullie vandaag in. Als ik het heb nagekeken, kunnen jullie er nog punten voor krijgen."
GH ///	3. Terugblik. "Ik zag teams heel goed samenwerken. Ik kon echt zien dat ... en ... (noem namen teams) elkaar goed hielpen. Deze week hebben de schrijvers de punten bijgehouden op de teamlijsten. Tel de punten bij elkaar op en bedenk wat er deze week goed ging in het team als je denkt aan het samenwerken." Geef willekeurige beurten en waardeer het antwoord met punten. "Deze punten hebben jullie verdiend omdat je goed hebt samengewerkt: jullie hebben goed naar elkaar geluisterd en elkaar goed geholpen."
	Bedenk met elkaar wat het team met de meeste punten mag doen als 'team van de week'. Ieder team telt de punten op. Tijdens de volgende les kunnen hier nog de punten voor de teamopdrachten en het teamwoordenboek bij komen (indien nagekeken). Het team dat dan de meeste punten heeft is het 'team van de week.'
	3. Vooruitblik. "De volgende keer lezen we een nieuw boek."
tip	<i>Zijn er kinderen in de klas die het een leuk boeken vonden? Er is ook een boek van Pieter Koolwijk over Luna (genaamd 'Luna').</i>

Antwoorden teamboekje
LES 1-20

LES 1-5

Punten bij opdrachten bij de woorden van de week (woordenboek)	
Opdracht 1	Per woord:
10 punten	<ul style="list-style-type: none"> Het antwoord is correct Het antwoord is compleet (met herhaling van het woord) Voorbeeld: Uitproesten is hard in lachen uitbarsten
9 punten	<ul style="list-style-type: none"> Het antwoord is correct Het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord) Voorbeeld: Hard in lachen uitbarsten
8 punten	<ul style="list-style-type: none"> Het antwoord is correct Het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord en met slechts een deel van de betekenis) Voorbeeld: Lachen
Opdracht 2	Uitdrukkingen en spreekwoorden
100 punten	<ul style="list-style-type: none"> De uitdrukking is helemaal opgeschreven. Het basiswoord klopt. De betekenis van de uitdrukking is in eigen woorden verteld. De betekenis van de uitdrukking wordt duidelijk weergegeven in een tekening. De tekening ziet er verzorgd uit. Iemand spoor volgen: Iemands voorbeeld volgen.
Opdracht 4	Per woord in het teamwoordenboek (max. 120 punten in totaal)
20 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit De betekenis is goed en duidelijk omschreven Het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
15 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit. De betekenis is goed en duidelijk omschreven óf het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
10 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit óf de betekenis is goed en duidelijk omschreven en het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
5 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenis is goed en duidelijk omschreven óf het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden

Antwoorden bij de teamvragen – Voorspellen (max. 100 punten per vraag)	
Opdracht 1	Het Onderzoekersteam wil een voorspelling doen over wat er zal gebeuren in het hoofdstuk 'Trollenjacht'. Welke informatie zouden ze kunnen gebruiken om een goede voorspelling te doen?
Antwoord	Het Onderzoekersteam kan gebruikmaken van de informatie die ze van de kft hebben: de afbeeldingen, de samenvatting op de achterkant en de titel. Ze kunnen ook gebruik maken van de afbeeldingen die te vinden zijn in het hoofdstuk en de titel van het hoofdstuk.
	Arif zegt dat de afbeeldingen in het hoofdstuk de meeste informatie geven. Zijn jullie het met Arif eens? Leg uit waarom wel/niet.
Antwoord	<i>Ter beoordeling van de leerkracht. Tip: Kijk voornamelijk naar de lijn van redenering van het team voor de beoordeling.</i>

Antwoorden bij de teamvragen – Verhelderen (max. 100 punten per opdracht)	
Opdracht 2	Wat wordt bedoeld met ‘Allemaal ademden ze de jacht uit’? Waarnaar verwijst ‘ze’ in deze zin?
Antwoord	Met ‘Allemaal ademden ze de jacht uit’ wordt bedoeld dat de kleren duidelijk laten zien dat Gozert op jacht ging. Het waren typische kleren voor iemand die op jacht gaat.
Antwoord	‘Ze’ verwijst naar de kleren die Gozert droeg.

Antwoorden bij de teamvragen – Verhelderen (max. 100 punten)	
Opdracht 2	Wat wordt bedoeld met ‘een knoop in zijn maag’? Waarom had Micah een knoop in zijn maag? En waardoor werd die ontward?
Antwoord	Basiswoord: maag Betekenis: Een vervelend gevoel ergens bij hebben.
Antwoord	Micah maakte zich zorgen om zijn opa.
Antwoord	Doordat opa Ephraïm hem vertelde over Circus Mirandus dacht hij dat het weer goed zou komen met zijn opa.
Opdracht 3	Leg in eigen woorden uit waarom Ties zegt dat Gozert niet terug is.
Antwoord	Anderen vinden het zorgwekkend als Ties het over Gozert heeft. Ze vinden Ties gek en zijn moeder wil dan dat hij naar de psycholoog gaat. Daarom heeft hij verzwegen dat Gozert er nog steeds is.

Antwoorden bij de teamvragen – Voorspellen (max. 100 punten per vraag)	
Opdracht 4	Voorspel wat er gebeurt als Ties kwartet gaat spelen met zijn ouders.
Antwoord	<i>Ter beoordeling van de leerkracht.</i> Voorbeelden: <ul style="list-style-type: none"> - Dingen komen tot leven in de ogen van Ties als Gozert er is. - Gozert komt en zorgt dat Ties dingen anders ziet. - Gozert kan op de kaarten van Ties’ ouders kijken. - Ties doet iets waar zijn moeder niet blij van wordt en waar zijn vader om moet lachen.

Antwoorden bij de teamvragen – Verhelderen (max. 100 punten)	
Opdracht 5	Waarom zegt Ties tegen zijn moeder dat er geen muis was, maar dat het een propje papier was?
Antwoord	Als Ties de tweede muis ziet, weet hij dat dit een missie van Gozert moet zijn. Hij wil niet dat zijn moeder weet dat Gozert er weer is en dus vertelt hij haar dat hij zich vergist heeft, voordat ze vermoedens krijgt van Gozert.

Antwoorden bij de teamvragen – Samenvatten (max. 100 punten)	
Opdracht 6	Vat het hoofdstuk ‘De grote museumroof’ samen.
Antwoord	<i>Ter beoordeling van de leerkracht.</i> Bijvoorbeeld: Ties gaat met zijn ouders naar het museum. Hij vindt het maar een saaie bende, maar gelukkig is Gozert er om het minder saai te maken. Gozert komt met het idee om het saaiste stuk uit het museum te roven; de Romeinse pot. Ties probeert de muizenbewakers af te leiden, terwijl Gozert de pot probeert te stelen. Als dit mislukt pakt Ties de pot en begint ermee weg te rennen. Hij wordt gepakt door de bewaker en zijn ouders hebben door dat Gozert weer terug is. Ties’ moeder maakt een nieuwe afspraak met de dokter, omdat dit zo niet langer kan.

Antwoorden bij de schrijfo opdracht (max. 100 punten per opdracht)	
100 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Alle stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • Elk teamlid had evenveel aandeel in het gesprek. • Er wordt actief naar elkaar geluisterd. • Er worden goede argumenten gegeven bij de antwoorden. • Er wordt doorgevraagd door de andere teamleden. • De antwoorden worden af en toe samengevat door de voorzitter. • De tijd wordt goed bewaakt.
90 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Alle stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • Elk teamlid had evenveel aandeel in het gesprek. • Er wordt actief naar elkaar geluisterd. • De meeste argumenten die worden gegeven bij de antwoorden zijn goed. • Er wordt doorgevraagd door de andere teamleden.
80 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Alle stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • Elk teamlid had evenveel aandeel in het gesprek. • Er wordt actief naar elkaar geluisterd. • Er worden argumenten benoemd.

LES 6-10

Punten bij opdrachten bij de woorden van de week (woordenboek)	
Opdracht 1	Per woord:
10 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Het antwoord is correct • Het antwoord is compleet (met herhaling van het woord) <p>Voorbeeld: Angstvallig is als je bang bent dat er iets mis kan gaan.</p>
9 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Het antwoord is correct • Het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord) <p>Voorbeeld: Als je bang bent dat er iets mis kan gaan.</p>
8 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Het antwoord is correct • Het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord en met slechts een deel van de betekenis) <p>Voorbeeld: Bang</p>
Opdracht 2	Hoort bij ... want (100 punten in totaal)
100 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Het basiswoord is opgeschreven. • Er zijn vijf voorbeelden gegeven van oorzaken of gevolgen van 'wegkwijnen'. • Er is uitgelegd waarom dit past bij 'wegkwijnen'. • Leerlingen benoemen of de woorden een oorzaak of gevolg van wegwijnen zijn.
Opdracht 3	Synoniemen
100 punten	<p>Betekenis 'onnozel': Als iemand niet zo goed nadenkt of het niet zo goed begrijpt.</p> <p>Betekenis 'dom': Als iemand niet goed kan denken en weinig snapt.</p> <p>Onnozel en dom zijn synoniemen van elkaar.</p>
Opdracht 4	Per woord in het teamwoordenboek (max. 120 punten in totaal)
20 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit • De betekenis is goed en duidelijk omschreven • Het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
15 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit.

	<ul style="list-style-type: none"> De betekenis is goed en duidelijk omschreven óf het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
10 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit óf de betekenis is goed en duidelijk omschreven en het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
5 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenis is goed en duidelijk omschreven óf het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden

Antwoorden bij de teamvragen – Verhelderen (max. 100 punten per vraag)	
Opdracht 1	Lees de gebeurtenissen in het hoofdstuk ‘Superhelden’ en beschrijf in eigen woorden wat er waarschijnlijk werkelijk gebeurde (als Gozert er niet was) totdat Gozert de missie afbrak.
Antwoord	De medewerkers van de kinderopvang haalde kinderen op en bracht ze naar de kinderopvang. Daar gingen de kinderen spelen en hielden de medewerkers ze in de gaten (pleinwacht).
Opdracht 2	Onderaan pagina 77 denkt Ties ‘Ik ook met mijn grote mond’. Waarom denkt Ties dat?
Antwoord	Ties had beter zijn mond kunnen houden. Doordat hij zei dat hij al huisarrest had, bedacht zijn moeder pas dat ze een strengere maatregel moest bedenken.
Opdracht 3	Waar zit Ties daadwerkelijk opgesloten? En wie zijn de bewakers daadwerkelijk?
Antwoord	Ties zit op zijn kamer.
Antwoord	De mannelijke bewaker is zijn vader en de vrouwelijke bewaker is zijn moeder.

Antwoorden bij de teamvragen – Vraag & antwoord (max. 100 punten per opdracht)	
Opdracht 4	Op welke momenten zegt/schreeuwt Gozert ‘Missie afbreken’ in het boek? Probeer te beschrijven wat deze momenten gemeen hebben met elkaar.
Antwoord	Als er iets mis dreigt te gaan en een volwassene ingrijpt, roept Gozert vaak ‘Missie afbreken’.
Antwoord	Dit is een nadenkvraag. Je moet zelf een patroon zien te vinden in de momenten waarop Gozert de missie af wil breken.

Antwoorden bij de teamvragen – Verhelderen (max. 100 punten per vraag)	
Opdracht 5	Ties’ moeder lacht alleen met haar mond, niet met haar ogen. Wat kun je hieruit opmaken?
Antwoord	Ties’ moeder doet haar best om vrolijk over te komen, maar zo voelt ze zich totaal niet. Ze is eigenlijk heel verdrietig.
Antwoord	Ties’ moeder is verdrietig dat ze Ties weg brengen en is bang dat ze hem tekort doet.

Antwoorden bij de teamvragen – Vraag & antwoord (max. 100 punten per opdracht)	
Opdracht 6	Welke dingen ziet Ties anders dan de anderen in het hoofdstuk ‘Huize Hoopvol’? En wat zou de rest zien?
Antwoord	Gozert → niemand De bagage van Gozert (o.a. op het dak) → niks Reuzen → bomen Kasteel → een huis Viking → een gewone man (misschien een brede man) De inrichting van het kasteel is waarschijnlijk anders (fakkels, tent, kist, etc.) → lampen, bed, kast Kleine wezentjes die op tafel aan het vechten zijn → een spelletje
Antwoord	Dit is een nadenkvraag. Je moet zelf bedenken wat realistisch is en wat niet en proberen te achterhalen wat het waarschijnlijk dan wel geweest zou zijn.

Antwoorden bij de schrijfoopdracht (max. 100 punten per opdracht)	
100 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Alle stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • Er zijn minimaal vier onderdelen uitgewerkt in het plan van aanpak. • De materialen en werkzaamheden passen bij de aanpassing. • Er worden goede, passende argumenten aangedragen voor de aanpassingen. • Interpunctie en spelling zijn op de juiste manier gehanteerd.
90 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De meeste stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • Er zijn vier onderdelen uitgewerkt in het plan van aanpak. • De materialen en werkzaamheden passen grotendeels bij de aanpassing. • Er worden passende argumenten aangedragen voor de aanpassing. • Interpunctie en spelling zijn veelal op de juiste manier gehanteerd.
80 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De meeste stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • Er zijn vier onderdelen uitgewerkt in het plan van aanpak. • De materialen en werkzaamheden passen deels bij de aanpassing. • Er worden grotendeels passende argumenten aangedragen voor de aanpassing. • Interpunctie en spelling zijn veelal op de juiste manier gehanteerd.

LES 11-15

Punten bij opdrachten bij de woorden van de week (woordenboek)	
Opdracht 1	Per woord:
10 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Het antwoord is correct • Het antwoord is compleet (met herhaling van het woord) <p>Voorbeeld: Verpulveren is iets zo kapot of klein maken dat er (bijna) niets meer van overblijft.</p>
9 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Het antwoord is correct • Het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord) <p>Voorbeeld: iets zo kapot of klein maken dat er (bijna) niets meer van overblijft.</p>
8 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Het antwoord is correct • Het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord en met slechts een deel van de betekenis) <p>Voorbeeld: iets kapot maken.</p>
Opdracht 2	Uitdrukkingen en spreekwoorden
100 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De uitdrukking is helemaal opgeschreven. • Het basiswoord klopt. • De betekenis van de uitdrukking is in eigen woorden verteld. • De betekenis van de uitdrukking wordt duidelijk weergegeven in een tekening. • De tekening ziet er verzorgd uit. <p>Door merg en been: Hartverscheurend; iets dat een sterk gevoel van schrikken of verdriet oproept.</p> <p>Tot overmaat van ramp: Bovenop alle ellende die er al was.</p>
Opdracht 3	Per woord in het teamwoordenboek (max. 120 punten in totaal)
20 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit • De betekenis is goed en duidelijk omschreven • Het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
15 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit. • De betekenis is goed en duidelijk omschreven óf het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden

10 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit óf de betekenis is goed en duidelijk omschreven en het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
5 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenis is goed en duidelijk omschreven óf het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden

Antwoorden bij de teamvragen – Verhelderen (max. 100 punten per opdracht)	
Opdracht 1	Op bladzijde 135 staat 'Ik had geen tijd om haar spelletjes mee te spelen'. Naar wie wordt verwezen met 'haar'? Leg in eigen woorden uit wat Ties daarmee bedoelt.
Antwoord	'haar' verwijst naar de elf (Marjan). In Ties zijn beleving is dat wat de elf zegt niet de werkelijkheid. Hij denkt dus dat ze dingen doet die niet passen bij de situatie. Dit is waarom hij niet wil doen wat ze zegt.
Opdracht 2	Op bladzijde 142 staat 'Haar stem klonk nog zoeter dan een glas cola. Maar wel met een beetje prik.' Leg in eigen woorden uit wat Ties daarmee bedoelt.
Antwoord	<i>Ter beoordeling van de leerkracht.</i> Bijvoorbeeld: Met 'zoet' verwijst men ook vaak naar iets dat heel lief is. Haar stem klinkt dus waarschijnlijk heel lief. Dit kan betekenen dat ze een zachte, hoge stem heeft. De prik verwijst naar iets onverwacht, iets scherpers. Dit zou dus kunnen betekenen dat ze wel een scherp randje aan haar stem heeft, misschien een hese stem of een strenge ondertoon.

Antwoorden bij de teamvragen – Voorspellen (max. 100 punten per opdracht)	
Opdracht 3	Voorspel van wie Ties bezoek krijgt en hoe het bezoekje verloopt.
Antwoord	<i>Ter beoordeling van de leerkracht.</i> Mogelijke aanwijzingen: <ul style="list-style-type: none"> - De enige mensen in Ties' directe omgeving waarover we gelezen hebben zijn zijn ouders. - Zijn moeder was heel nerveus van tevoren en zijn vader maakte vooral droge grapjes. - Gozert komt op elk moment met een spannende missie, dus er is een grote kans dat hij dat nu weer doet.

Antwoorden bij de teamvragen – Vraag & antwoord (max. 100 punten per vraag)	
Opdracht 4	Hoe voelen Ties' bezoekers zich bij het bezoek in de eetzaal?
Antwoord	Ties' moeder is duidelijk niet op haar gemak. Ze is misschien wat zenuwachtig. Ties' vader probeert vooral Ties' moeder te troosten en is er iets rustiger onder.
Antwoord	Dit is een nadenkvraag. De tekst geeft hints, maar je moet zelf bedenken hoe ze zich zouden voelen.

Antwoorden bij de teamvragen – Voorspellen (max. 100 punten per opdracht)	
Opdracht 5	Voorspel Ties zal aantreffen in de zombie-afdeling.
Antwoord	<i>Ter beoordeling van de leerkracht.</i> Mogelijke aanwijzingen: <ul style="list-style-type: none"> - Het woord 'zombie': hersenloos. - Luna wil daar absoluut niet terechtkomen. - Luna zegt er misschien heen te moeten, omdat ze gek is en nooit meer beter gaat worden.

Antwoorden bij de teamvragen – Verhelderen (max. 100 punten per opdracht)	
Opdracht 6	Leg in eigen woorden uit waarom Luna Ties meeneemt naar de zombie-afdeling.
Antwoord	Luna wil aan Ties laten zien waar je belandt als de medewerkers van Huize Hoopvol denken dat het helemaal niet goed met je gaat. Dit doet ze omdat ze dat nu bij Luna gaan denken, omdat Ties heeft gezegd dat zij Gozert kan horen. Luna hoopt dat als Ties ziet waar ze terecht komt als hij blijft zeggen dat Luna Gozert kan horen, hij het niet meer zal zeggen.

Antwoorden bij de schrijfopdracht (max. 100 punten per opdracht)	
100 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Alle stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • Er zijn minimaal vier activiteiten uitgewerkt in het plan van aanpak. • De benodigdheden passen bij de activiteit. • Er worden goede, passende argumenten aangedragen voor de aanpassingen. • Interpunctie en spelling zijn op de juiste manier gehanteerd.
90 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De meeste stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • Er zijn vier activiteiten uitgewerkt in het plan van aanpak. • De benodigdheden passen grotendeels bij de activiteit. • Er worden passende argumenten aangedragen voor de aanpassing. • Interpunctie en spelling zijn veelal op de juiste manier gehanteerd.
80 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De meeste stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • Er zijn vier activiteiten uitgewerkt in het plan van aanpak. • De benodigdheden passen deels bij de activiteit. • Er worden grotendeels passende argumenten aangedragen voor de aanpassing. • Interpunctie en spelling zijn veelal op de juiste manier gehanteerd.

LES 16-20

Punten bij opdrachten bij de woorden van de week (woordenboek)	
Opdracht 1	Per woord:
10 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Het antwoord is correct • Het antwoord is compleet (met herhaling van het woord) <p>Voorbeeld: Als iemand droog is, maakt iemand verrassende grapjes zonder te lachen.</p>
9 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Het antwoord is correct • Het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord) <p>Voorbeeld: Als iemand verrassende grapjes maakt zonder te lachen.</p>
8 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Het antwoord is correct • Het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord en met slechts een deel van de betekenis) <p>Voorbeeld: Verrassende grapjes.</p>
Opdracht 2	Synoniemen
	<p>Betekenis bulderen: Luid schreeuwen met een zware stem.</p> <p>Bulderen en schreeuwen zijn synoniemen, al is bulderen wel een bepaalde vorm van schreeuwen.</p>
Opdracht 3	Per woord in het teamwoordenboek (max. 120 punten in totaal)
20 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit • De betekenis is goed en duidelijk omschreven • Het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden

15 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit. De betekenis is goed en duidelijk omschreven óf het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
10 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit óf de betekenis is goed en duidelijk omschreven en het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
5 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenis is goed en duidelijk omschreven óf het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden

Antwoorden bij de teamvragen – Verhelderen (max. 100 punten per opdracht)	
Opdracht 1	Op bladzijde 199 staat: ‘Verrader,’ snauwde hij.’ Naar wie verwijst ‘hij’? En waarom zegt hij dat?
Antwoord	‘Hij’ verwijst naar Gozert. Gozert vindt dat Ties hem verraadt, omdat Ties van Gozert af wil.
Opdracht 2	Ties denkt bewijs gevonden te hebben dat Gozert echt bestaat. Wat is het bewijs daarvoor en waarom denkt hij dat dat bewijs is van het bestaan van Gozert?
Antwoord	Het bewijs dat Ties hoort is dat Luna hoorde dat ze T.T. moest helpen van een stem. Luna kon niet weten dat Gozert hem T.T. noemt. Het kan dus niet anders dan dat ze dit van Gozert gehoord heeft, volgens Ties.

Antwoorden bij de teamvragen – Samenvatten (max. 100 punten)	
Opdracht 3	Vat het hoofdstuk ‘Gewoon’ samen.
Antwoord	<i>Ter beoordeling van de leerkracht.</i> Bijvoorbeeld: Het is Ties gelukt om Gozert niet meer te zien en te horen. Toch halen zijn hersenen nog wel een paar trucjes uit, waarbij het lijkt dat Gozert terug is. Maar Ties trapt er niet in. De wereld is een stuk saaier zonder Gozert en Ties voelt zich erg alleen zonder hem.

Antwoorden bij de teamvragen – Vraag & antwoord (max. 100 punten per vraag)	
Opdracht 4	Waarom zegt Ties niks als hij aan de telefoon is?
Antwoord	Ties zegt niks tegen Gozert aan de telefoon, omdat hij niet toe mag geven aan een teken van Gozert. Als hij dat toelaat, zal hij Gozert namelijk weer vaker gaan zien.
Antwoord	Dit is een opzoekvraag. Er staat in de tekst dat het niet mag. Je moet wel zelf nog bedenken dat dit ermee te maken heeft dat ze bij Huize Hoopvol gezegd hebben dat hij Gozert moet negeren, omdat het alleen in zijn hoofd afspeelt.

Antwoorden bij de teamvragen – Verhelderen (max. 100 punten per opdracht)	
Opdracht 5	De kleur verdwijnt uit het gezicht van Ties’ moeder als hij over Tijs begint. Wat betekent het dat de kleur uit haar gezicht verdwijnt? Waardoor gebeurt dit?
Antwoord	Dat de kleur uit haar gezicht verdwijnt betekent dat ze schrikt.
Antwoord	Ties kan niet weten van Tijs en ze verwacht dus ook niet dat hij daar iets over zou zeggen. Het overvalt haar.
Opdracht 6	Waardoor beslist de moeder van Ties opeens wel naar hem te luisteren?
Antwoord	De moeder van Ties beslist nu wel naar Ties te luisteren, omdat ze hem nu wel <i>moet</i> geloven. Dat Gozert gezegd heeft dat hij Tijs heet en ook nog eens de leeftijd zou hebben die Tijs gehad zou hebben kan in haar ogen geen toeval zijn. Misschien heeft Ties dan toch altijd gelijk gehad en moet ze toch naar hem gaan luisteren.

Antwoorden bij de schrijfoopdracht (max. 100 punten per opdracht)	
100 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Alle stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • De indeling van de brief klopt. • Elk teamlid had evenveel aandeel in het formuleren van de zinnen. • De toon is zakelijk. • Details en meningen zijn achterwege gelaten. • Het is duidelijk wat er van de ontvanger wordt verwacht. • Interpunctie is op de juiste manier gehanteerd. • De woorden/zinnen zijn compleet en goed geschreven.
90 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De meeste stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • De indeling van de brief klopt. • De toon is zakelijk. • Het is duidelijk wat er van de ontvanger wordt verwacht. • Interpunctie is op de juiste manier gehanteerd. • De woorden/zinnen zijn compleet en goed geschreven.
80 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De meeste stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • De indeling van de brief klopt. • De toon is zakelijk. • Interpunctie is op de juiste manier gehanteerd. • De woorden/zinnen zijn compleet en goed geschreven.

Antwoorden toetsen
LES 4 – 9 – 14 – 19

ANTWOORDEN TOETS LES 4

'Gozert' – Pieter Koolwijk

	Vraag	Punten per vraag	Totaal
Begrijpend lezen	1, 2, 3, 4, 5	20	100
Woordenschat	6, 7, 8, 9, 10	20	100
Totaal			200

BL	1	D
	2	D
	3	C
	4	Gozert wil graag dat dokter Kees weet wat hij doet, om hem terug te pakken. Ties helpt hem daarmee door te zeggen dat Gozert met zijn blote billen dingen aanraakt.
	5	Gozert probeert daarmee te zeggen dat dokter Kees niet zo slim is.
WS	6	Ter beoordeling van de leerkracht.
	7	Ter beoordeling van de leerkracht.
	8	Ter beoordeling van de leerkracht.
	9	A
	10	B

ANTWOORDEN TOETS LES 9

'Gozert' – Pieter Koolwijk

	Vraag	Punten per vraag	Totaal
Begrijpend lezen	1, 2, 3, 4, 5	20	100
Woordenschat	6, 7, 8, 9, 10	20	100
Totaal			200

BL	1	B
	2	C
	3	C
	4	Het hoofdstuk heet 'Bibliotovering', omdat de kinderen in de bibliotheek betoverd leken door de boeken.
	5	Jan bedoelt met Ties 'te kleurrijk' noemen dat Ties soms iets teveel (meer dan gebruikelijk of normaal gevonden wordt) avontuur in alles ziet en ervaart.
WS	6	Ter beoordeling van de leerkracht.
	7	Ter beoordeling van de leerkracht.
	8	Ter beoordeling van de leerkracht.
	9	D
	10	D

ANTWOORDEN TOETS LES 14

'Gozert' – Pieter Koolwijk

	Vraag	Punten per vraag	Totaal
Begrijpend lezen	1, 2, 3, 4, 5	20	100
Woordenschat	6, 7, 8, 9, 10	20	100
Totaal			200

BL	1	C
	2	C
	3	A
	4	Gozert was aan het ijsberen: hij liep rondjes door de kamer.
	5	Er staat 'Dacht ik...' om te laten zien dat Ties toch een beetje ging twijfelen of hij Gozert wel zou willen blijven zien.
WS	6	Ter beoordeling van de leerkracht.
	7	Ter beoordeling van de leerkracht.
	8	Ter beoordeling van de leerkracht.
	9	D
	10	B

ANTWOORDEN TOETS LES 19

'Gozert' – Pieter Koolwijk

	Vraag	Punten per vraag	Totaal
Begrijpend lezen	1, 2, 3, 4, 5	20	100
Woordenschat	6, 7, 8, 9, 10	20	100
Totaal			200

BL	1	B
	2	D
	3	A
	4	De elf is onder de indruk en weet niet wat er aan de hand is. Dat merk je doordat ze zegt dat ze niet weet wat ze moet zeggen, dat ze haar schouders ophaalt en dat ze stotterend antwoordt ('Ik... Ik weet gewoon even echt niet wat ik moet zeggen.')
	5	Het hoofdstuk heet 'Vingers', omdat Ties en Gozert door middel van het aantal vingers op de rug de ouders van Luna konden overhalen om Luna niet naar de zombie-afdeling te brengen en beter naar haar te luisteren.
WS	6	Ter beoordeling van de leerkracht.
	7	Ter beoordeling van de leerkracht.
	8	Ter beoordeling van de leerkracht.
	9	B
	10	D

Disclaimer

De inhoud van deze leerkrachthandleiding is het werk van Success for All - Nederland medewerkers van het GION, Rijksuniversiteit Groningen. De inhoud hiervan is vertrouwelijk en mag alleen gebruikt worden door scholen die toestemming hebben vanuit Success for All - Nederland om met het programma te werken.
